

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE SKÆVE,
FREDERIKSHAVN KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, grus og sten

På ejendommen Blåkildevej 22, 9352, Dybvad, matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Blåkildevej 22, 9352, Dybvad, 15a Den Mellemste Del, Skæve
Råstofgravens areal	14 ha.
Råstoftype og tilladt mængde	Sand, grus og sten 75.000 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 12. september 2025 – 12. september 2035
Sagsnummer	1-33-76-817-24 (Tidligere sags.nr. 2022-034134)
Tidligere meddelte tilladelser	-
Offentliggørelse	12. september 2025
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	12. september 2036 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	Vognmand Erik Duus Ebberupvej 1, 9220 Aalborg Ø
Ansøger	Vognmand Erik Duus Ebberupvej 1, 9220 Aalborg Ø
Grundejer	Biofab ApS, CVR 37663220 (v/ Kim Gregersen) Kjeldgaardsvej 2, 9300 Sæby
Indvinders telefon/mobilnummer	9834 1367 / 3070 1367
Indvinders e-mailadresse	jesper@erik-duus.dk
Indvinders CVR-nummer	15733144
Driftsansvarlig(e)	Jesper Duus
Region Nordjylland	tlf. 97 64 80 00, mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Casper S Conradsen	tlf. 2042 8746, mail: c.sylvester@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding
på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve, Frederikshavn Kommune
indtil 12. september 2035.
Sagsnummer: 1-33-76-817-24 (tidligere sags.nr. 2022-034134)

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Vognmand Erik Duus Ebberupvej 1, 9220 Aalborg Ø CVR-nr.: 15733144	Vognmand Erik Duus Ebberupvej 1, 9220 Aalborg Ø CVR-nr.: 15733144	Biofab ApS (v/Kim Gregersen) Kjeldgaardsvej 2, 9300 Sæby CVR-nr. 37663220

Region Nordjylland d. 12. september 2025

Casper S Conradsen
Råstofsagsbehandler

Kvalitetssikret af
Anne Marie Henriksen
Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	6
1.1 Råstofloven	6
1.2 Miljøvurderingsloven	6
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	6
1.4 Bilag IV-arter	7
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	7
1.6 Vandforsyningsloven	7
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	7
1.8 Naturbeskyttelsesloven	7
1.9 Museumsloven	8
1.10 Skovloven	8
1.11 Vandløbsloven	8
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	8
1.13 Jordforureningsloven	8
1.14 Jernbaneloven	8
2. Vilkår	9
2.1 Vilkår efter råstofloven	9
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	18
3.1 Klagevejledning	18
3.2 Underretning	19
4. Grundlag for tilladelsen	20
4.1 Ansøgningens indhold	20
4.2 Høring vedr. ansøgning	20
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	27
5. Regionens behandling af sagen	41
5.1 Råstofplanen	41
5.2 Miljøvurderingsloven	41
5.3 Kommuneplan og lokalplan	41
5.4 Grundvand og overfladevand	42
5.5 Natur og landskab	44
5.6 Miljømæssige forhold	46
5.7 Efterbehandling	49
5.8 Afvejning efter råstoflovens § 3	49
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000	50
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:5000	51
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	52
Bilag D: Generelle bestemmelser	53

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 75.000 m³ sand, grus og sten på i alt 14 hektar på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 12. september 2025 til 12. september 2035

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland meddelte d. 16. januar 2025 afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen blev samme dag offentliggjort på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer med 4 ugers klagefrist.

Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmål-sætningen for det pågældende område. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-områder. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

1.4 Bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV (bilag IV-artsvurdering).

Det er regionens vurdering, at der ikke er oplagte yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter indenfor det ansøgte projektområde. Ligeledes er det regionens vurdering, at projektet ikke giver anledning til påvirkninger eller emissioner som kan påvirke yngle- eller rasteområder udenfor projektområdet.

På baggrund af ovenstående forventes projektet ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

⁴ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024 om vandforsyning m.v.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Frederikshavn Kommune træffer afgørelse om vejadgang til Blåkildevej

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation fra eller tilladelse efter jordforureningsloven.

1.14 Jernbaneloven¹³

Der er ikke søgt om tilladelse efter jernbaneloven.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

¹¹ Lovbekendtgørelse 435 af 24. april 2024 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 1050 af 17. september 2024 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

¹³ Lovbekendtgørelse nr. 1091 af 11. august 2023 - Jernbanelov

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på. Region Nordjylland skal underrettes hvis der sker lodsejer- eller indvinderskifte.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet og en eventuel klage er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Frederikshavn Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Graveplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Etapevis opdeling af indvindingen, graveretning i de enkelte etaper samt forventet årstal for indvinding af de enkelte etaper
- b. Gravegrænse og efterbehandlingsgrænse (jf. afsnit 5.7.5)
- c. Et snit med områdets profil før og efter indvinding
- d. Markering af afstandskrav jf. afsnit 2.1.2
- e. Placering af adgangsvej(-e) til indvindingsområdet
- f. Placering af støjvolde samt placering af depoter for overjord og muld m.v.
- g. Placering af sorteringsanlæg, tankanlæg, mandskabsvogn, interne veje m.v.

Efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Hældninger af skrænter og forventede terrænkoter (DVR90) efter afsluttet efterbehandling
- b. Oplysning om arealanvendelse, herunder hvor der udlægges muld
- c. Placering af eventuel beplantning, m.v.

Til brug for beregning af garanti skal følgende oplyses:

- a. Oplysning om, hvor stort et areal der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst
 - b. Oplysning om hvorvidt skrænter efterfølgende opbygges eller neddozes
4. Gravegrænsen skal afsættes på arealet med pæle, betonringe eller lignende, og det skal sikres at afmærkningen ikke fjernes eller beskadiges. Alternativt skal gravegrænsen fremgå af GPS-system i relevante maskiner i råstofgraven.

5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

6. Indvinder skal senest 4 uger før afrømning af muld underrette Vendsyssel Historiske Museum, medmindre andet er aftalt med museet.

Kontaktoplysninger på Vendsyssel Historiske Museum er:

- Vendsyssel Historiske Museum, Museumsgade 3, 9800 Hjørring, tlf. 96 24 10 50, e-mail: vhm@vhm.dk

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

7. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 14 hektar og fremgår af bilag B.
8. Tilladelsen gælder kun indvinding af op til 75.000 m³ sand, grus og sten pr. år over en 10-årig periode.
9. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
10. Der må ikke graves dybere end til kote 17 meter (DVR90) svarende til 8 meter under terræn. Det oprindelige terræn ligger i kote 25 meter (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.
11. Grundvandsspejlets beliggenhed skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringen skal ske i perioden fra 1. februar til 30. april og kan foretages ved pejling eller anden metode efter aftale med regionen. Registreringen skal dokumenteres i logbog, der kan fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
12. Der må ikke uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.
13. Hvis der i forbindelse med indvindingen blottlægges dræn, skal Region Nordjylland og Frederikshavn Kommune underrettes og dræne skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹⁴. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Frederikshavn Kommune.
14. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

15. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
 - a. Naboskel end 10 meter

¹⁴ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

- b. Vejskel til offentlig vej end 10 meter. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til offentlig vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).
 - c. § 3 beskyttede naturarealer, herunder overdrevet mod nord end 10 meter
 - d. Forsyningsledning end 5 meter, herunder forsyningsledning i det sydøstlige hjørne
 - e. Nabobeboelser end
 - 75 meter ved anlæg af 2 meter høj jordvold
16. Op mod ejendommen Blåkildevej 26 skal der anlægges en 240 meter lang og en mindst 2 meter høj jordvold. Volden skal placeres som vist på fig. 1.
17. Øvrige volde af muld/overjord må ikke etableres tættere på
- f. Naboskel end 5 meter
 - g. § 3 overdrevet end 10 meter
 - h. Vejareal til offentlig vej end 3 meter og må ikke placeres nærmere end to gange højdeforskellen mellem påfyldningen og vejens areal med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).

Alle jordvolde skal fjernes når indvindingen er afsluttet.

Figur 1: Der skal etableres en jordvold op mod nabo langs det vestlige skel

Skelgennemgravning

18. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrånninger under indvinding

19. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

20. De tilladte driftstider fremgår af tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 18.00	Kl. 07.00 – 12.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 06.00 – 18.00	Kl. 07.00 – 14.00

Tabel 1 – Tilladte driftstider

Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke være drift i råstofgraven på søn- og helligdage.

21. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig. Ved en udvidelse af driftstiden skal støjgrænserne i afsnit 2.1.7 overholdes.
22. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

23. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til jordbrugsdrift
24. Skrænterne mod øst kan efterbehandles til naturformål med varierende hældning 1:2 – 1:4, uden udlægelse af muld.

Jordbrugsdrift

25. Den nordlige skrænt hældning/anlæg ved efterbehandling:
En hældning ikke stejlere end 1:5.
26. Øvrige skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling til jordbrug:
En hældning ikke stejlere end 1:6
27. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
28. Ved efterbehandling skal der ske grubning og harvning.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

29. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
30. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
31. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter. Mulden skal derfor placeres som det øverste lag.

32. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

33. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
34. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
35. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
36. Såvel lodsejer/grundejer som indvinder, har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

37. Hvis der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
38. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
39. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering.
40. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
41. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest d. 12. september 2036.
42. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, medmindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

43. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Opbevaring og håndtering af brændstof m.v.

44. Tanke, beholdere m.v. til opbevaring af olieprodukter, motorbrændstof og lignende skal overholde olietankbekendtgørelsens¹⁵ regler. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsens regler eller i henhold til ADR-konventionen (entreprenørtanke).

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

45. Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger, studse m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke. Hvis tanken ikke er dobbeltvægget, skal spildbakken kunne rumme indholdet af brændstoftanken.
46. Tromler og andre beholdere med olie, spildolie m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke, der kan rumme indholdet af den største beholder der opbevares.
47. Al tankning af maskinel skal foregå under konstant opsyn.
48. Overjordiske tanke til motorbrændstof, fyringsolie m.v. skal sikres mod påkørsel.
49. Spild af brændstof, olie m.v. skal straks opsamles. Alt opsamlet spild inkl. brugt opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Kørende og stationært materiel

50. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtagen hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
51. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
52. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 1 gummiged, 1 bulldozer og 1 tørsorteringsanlæg med grusharpe skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

53. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven. Brug af tøsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

54. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

2.1.7 Støj og vibrationer

55. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07–18 Lørdag kl. 07–14	Mandag – fredag kl. 18–22 Lørdag kl. 14–22 Søn- og helligdage kl. 07–22	Alle dage kl. 22–07	Maksimalværdi Kl. 22-07 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Områdetype:				
Enkelthuse i det åbne land (sidestilles med områdetype 3)	55	45	40	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korregerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00–18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00–22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00–07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

56. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.

57. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet skal indvinder dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan dokumentationen højst kræves gentaget 1 gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

58. Dokumentation skal ske ved måling eller beregning efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af støj fra virksomheder. Dokumentation skal udføres af et firma som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

59. Støjmålinger eller støjregninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift, medmindre andet er aftalt med Region Nordjylland.

60. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket den udvidede usikkerhed – er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Den udvidede usikkerhed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger.

61. Indvinderen afholder alle udgifter til støjmålinger og –regninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

62. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 3 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00–17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A).

63. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

64. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

65. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

66. På forlangende fra Region Nordjylland skal indvinder dokumentere at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

67. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

68. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

69. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
70. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
71. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at råstofindvindingen giver anledning til væsentlige støvgener i omgivelserne, kan myndigheden forlange, at der foretages støvmålinger. Målinger skal foretages efter nærmere aftale med Region Nordjylland.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven.

3.1 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse efter råstofloven, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og det er meddelt til virksomheden, at der ikke er klaget over afgørelsen.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3.2 Underretning

Kopi af afgørelsen er d. 12. september 2025 sendt til:

- Frederikshavn Kommune, tf@frederikshavn.dk
- Miljøstyrelsen, raastof@mst.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Vendsyssel Historiske Museum, vhm@vhm.dk
- Skat, myndighed@sktst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Frederikshavn, frederikshavn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF Frederikshavn, frederikshavn@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Forsvaret, fmn@fmn.dk
- Biofab ApS (lodsejer)

Derudover orienteres følgende privatpersoner/naboer mv. om, at der er foretaget en afgørelse, som kan ses på regionens hjemmeside

- Blåkildevej 10
- Blåkildevej 26
- Blåkildevej 22
- Blåkildevej 18
- Ovnstrupvej 6
- Skovfogedvej 4
- Skovfogedvej 8
- Skævevej 104
- Skævevej 108

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland modtog d. 15. september 2022 en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, grus og sten på matrikelnummer 15a Den Mellemste Del, Skæve, Blåkildevej 22, 9352, Dybvad. Ansøgningens materiale er efterfølgende blevet suppleret af flere omgange, senest d. 13. december 2024.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningsskema dateret d. 13. december 2024
- Matrikelnummer 15a Den Mellemste Del, Skæve
- Det ansøgte graveareal udgør 14 hektar, se bilag A og B
- Der forventes en årlig indvinding på 75.000 m³ sand, grus og sten
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 16,8 meter (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til gravning indtil 2035
- Arealet ønskes efterbehandlet til jordbrugsformål
- Der anvendes 1 gummiged, 1 bulldozer og 1 tørsorteringsanlæg og grusharpe
- Der anvendes et mobilt anlæg, 2500 l dieseltank
- Affald bortstafes jf. Frederikshavn Kommunes affaldsregulativ
- Der er søgt om vejadgang til Blåkildevej
- Der er ansøgt om følgende driftstider:
Indvinding og oparbejdning: mandag – fredag: kl. 07.00 – 18.00 og lørdage: 07.00 – 12.00
Udlevering: mandag – fredag: 06.00 – 18.00 og lørdage 07.00 – 14.00

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Dokumentation for ansøgers ret til at indvinde på den ansøgte ejendom (samtykkeerklæring)
- Oversigtskort
- Udkast til grave- og efterbehandlingsplan
- Ansøgningsskema efter Miljøvurderingsloven
- Støjberegninger og støjdæmpende foranstaltninger

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningsselskaber og landsdækkende foreninger

Der er foretaget høring på baggrund af ansøgningens materiale ved andre myndigheder og forsyningsselskaber samt landsdækkende foreninger.

Der er indkommet følgende skriftlige indlæg:

Frederikshavn Kommune

Miljømæssige bemærkninger

Kommunen finder den akkrediterede støjrapport tilfredsstillende, og den eneste bemærkning er, at det må være en forudsætning, at støjvoldene dimensioneres, så der tages hensyn til beboelse.

Vejmæssige bemærkninger

Kommunen har tidligere bemærket, at Blåkildevej ikke er bygget til tung trafik. Det fremgår af sagen nu, at der skal etableres ny overkørsel fra den kommunale vej Blåkildevej i graveområdets sydvestlige del og at Ovnstrupvej (antaget privat fællesvej) skal benyttes ifm. lastbiltrafikken til og fra råstofgraven og videre til den kommunale vej, Skævevej. Der oplyses, at benyttelsen af Blåkildevej vil være begrænset til ca. 60 m.

Kommunen fastholder, at Blåkildevej ikke er bygget til tung trafik. En forøgelse af lastbiltrafikken på vejen vil kunne påvirke den trafikale sikkerhed og fremkommelighed på Blåkildevej uagtet den reducerede længde. Der bør redegøres nærmere for, i hvilket omfang den trafikale sikkerhed og fremkommelighed påvirkes, herunder henset til de efter vejreglerne anbefalede manøvrearealer ift. til- og frakørsel ved nye adgange, passageforhold på vejstrækningen samt trafikale oversigtsforhold, både på vejstrækningen generelt og ved nye vejadgange.

Der er hermed ikke foretaget nærmere vurderinger af, om evt. fysisk vejudvidelse vil være muligt, herunder indenfor nuværende vejudlæg. Det er heller ikke hermed vurderet nærmere om strækningen på Blåkildevej kan minimeres yderligere (ex. ved at flytte adgangsstedet eller forløbet af Ovnstrupvej).

Endelig skal bemærkes, at nye/ændrede vejadgange, færdselsmæssige reguleringer, ændret afmærkning og ændring af vejprofiler mv. som udgangspunkt forudsætter tilladelse fra kommunen og politiet. Der er pt. ikke nærmere vurderet på dette, herunder om det vil være muligt at regulere lastbiltrafikken til en tvungen benyttelse af Ovnstrupvej.

Naturmæssige bemærkninger

Området ligger indenfor særligt værdifuldt landskab og større uforstyrret landskab, jf. kommuneplanen. Der bør generelt udvises tilbageholdenhed med at udviske egnskarakteristiske træk i særligt værdifulde landskaber. Det vurderes derfor som et vigtigt vilkår i efterbehandlingsplanen, at området retableres i harmoni med det omkringliggende landskab, og at råstofgraven så vidt mulig sløres, så den ikke er tydelig markeret efter endt indvinding. Skrænterne bør således opbygges med bløde og bugtede linjer. Evt. kan der stilles vilkår om slørende beplantning.

Grundvandsmæssige bemærkninger

Det er i ansøgningen oplyst, at grundvandet findes i kote 14,8 DVR90, mens den planlagte gravedybde er anført til ca. 8,2 m under terræn, svarende til kote 16,8 m (DVR90). Derudover er det oplyst, at ifølge grundvandspotentialelinjer løber grundvandet i nordøstlig retning, og at der ikke graves dybere end 2 m over grundvandsspejlet. Kommunen gør opmærksom på, at ud fra potentialelinjer så findes det terrænnære grundvand i kote 15-20 i graveområdet, og strømmer mod nordøst. I det øvre grundvandsmagasin "1200 Kvartær sand" træffes grundvandsstanden i kote 18 og strømmer mod øst/sydøst. Kommunen ønsker et højt beskyttelsesniveau af grundvandsressourcerne i indvindingsoplande og områder med drikkevandsinteresser. Derfor ønskes råstofområder inden for områder med drikkevandsinteresser (OD) retableret til natur med forbud mod at benytte gødning og pesticider.

Frederikshavn Kommune ønsker:

- At der ikke gives dispensation efter §52 til tilførsel af jord til råstofgraven grundet risiko for forurening af grundvandsmagasinerne. Jordlagene i området består af sand, og der er derfor let transportvej af eventuelle forurenende stoffer til grundvandet.

- At råstofressourcen udnyttes fuldt ud, så der graves under grundvandsspejlet.

- At området efterbehandles til natur uden brug af gødning og pesticider.

Såfremt arealet alligevel efterbehandles til jordbrug, er det nødvendigt:

- At der til hver en tid sikres, at der efterlades mindst 2 meter urørt jordmateriale over grundvandsspejlet, altså at der ikke graves dybere end 2 meter over grundvandsspejlet.

- At arealet først tages i brug som landbrugsjord sæsonen efter, at reetableringen af sand- og muldlag er afsluttet. Dette som følge af, der kan påregnes 3 - 6 måneder fra reetableringen, før det fulde nedbrydningspotentiale for pesticidstoffer igen er opnået i overjorden.

Ved eventuel vandindvinding til hindring af støvgener, skal der indhentes en vandindvindingstilladelse fra Frederikshavn Kommune.

Vendsyssel Historiske Museum

Vendsyssel Historiske Museum er gennem Region Nordjylland blevet bekendt med ovennævnte planlagte råstofindvinding med høringsfrist d. 11. januar 2023.

Indvindingsarealet ligger på et overvejende fladt plateau, som mod nordøst skråner ned mod det historiske vådområde, der er dannet som følge af Voers å's løb. Mod syd og vest fortsætter det flade plateau.

En gennemgang af det historiske kortmateriale (de Høje og Lave Maalebordsblade ca. 1840- 1970) samt overflyvningsfotos antyder at området i nyere tid har været præget af spredte gårde, som har anvendt området til almindelig landbrugsdrift. Selve indvindingsarealet har ikke været bebygget i nyere tid og eventuelt skjulte fortidsminder kan derfor være velbevarede.

Indenfor selve arealet er der ingen registreringer af kendte fortidsminder. Ved gennemgang af arealerne i nærområdet (op til ca. 500 m fra arealets afgrænsning) er der følgende kendte fortidsminderegistreringer:

- Marksystem - Ved luftfotografering af området foretaget i 1954 kunne flere spor af oldtidsagre erkendes. (sb.nr. 100209-155)
- Diverse anlæg og genstande - Ved arkæologiske undersøgelser kunne spor af en grube indholdene trækul og lerkarskår erkendes. (sb.nr. 100209-146)
- Diverse anlæg og genstande - Ved arkæologiske undersøgelser kunne spor af en grube indholdene trækul og lerkarskår erkendes. (sb.nr. 100209-145)
- Begravelse, rundhøj - I forbindelse med sognebeskrivelserne fra slutningen af 1800-tallet, beskrives en større rundhøj fra oldtiden. Denne er efterfølgende blevet fredet. (sb.nr. 100209-41)
- Rundhøj, oldtid - I forbindelse med sognebeskrivelserne fra slutningen af 1800-tallet, beskrives to nedpløjede høje i landskabet. (sb.nr. 100209-42)

De mange registreringer i Fund&Fortidsminder (Det Kulturhistoriske Centralregister) antyder at der har været aktivitet i nærområdet igennem flere af oldtidens perioder med et tydeligt tyngdepunkt i jernalderen. Arealets placering og topografi, samt at arealet ikke har været bebygget, indikerer at eventuelt skjulte fortidsminder i området kan være velbevarede.

Museet anbefaler derfor, at bygherre forud for eventuel anlægsaktivitet lader museet gennemføre en arkæologisk forundersøgelse for at få af- eller bekræftet tilstedeværelsen af skjulte fortidsminder indenfor det pågældende anlægsområde jf. museumslovens §25 -26.

Hvis det samlede anlægsareal overstiger 5.000 m², skal udgiften til en forundersøgelse bekostes af bygherren. Den økonomiske omkostning ved gennemførelse af en forundersøgelse kan variere afhængig af landskabstype, fundforhold, arealets størrelse, undersøgelsestype etc. Som et orienterende tiltag har Slots- og Kulturstyrelsen nedsat nogle nøgletal som vejledning til museum og bygherre om den økonomiske omkostnings størrelse, jf.:

hslks.dk/omraader/kulturarv/arkaeologi-fortidsminder-og-diger/arkaeologi-paaland/arkaeologisk-vejledning/introduktion-for-bygherre

Museet udfærdiger gerne på bygherres ønske et konkret maksimumsbudget for forundersøgelsen, der har gyldighed i 1 år.

Om arkæologiske forundersøgelser

Fordelen for bygherre ved at tillade en forundersøgelse er, at museets arkæologer på et tidligt tidspunkt i processen, inden selve anlægsarbejdet går i gang, kan afslutte deres arbejde, sådan at dette ikke bliver forsinket af en arkæologisk udgravning.

Hvis der ved forundersøgelsen bliver gjort fund af væsentlige fortidsminder, kan bygherre:

- vælge at flytte/omforme anlægsarbejdet
- bede museet udarbejde et budget for en udgravning; udgravningen betales da af bygherre.

Efter at bygherre har modtaget budgettet for en egentlig arkæologisk udgravning, kan bygherre:

- godkende det, og udgravningerne går i gang
- opgive at anlægge på det pågældende område (flytte byggeriet).

I Museumsloven fremgår det, at arkæologien ikke må være en urimelig merudgift i byggeriet. Såfremt Slots- og Kulturstyrelsen skønner, at dette er tilfældet, kan der ydes tilskud til den arkæologiske undersøgelse. Denne mulighed er kun tilstede såfremt bygherre har indvilget i en forundersøgelse.

Såfremt der ved forundersøgelsen ikke påvises nogen væsentlige fortidsminder, foretager museet sig ikke yderligere. Skulle man efterfølgende ved anlægsarbejdet alligevel påtræffe fortidsminder, skal anlægsarbejdet standses i det omfang, det berører fortidsmindet, men udgiften til en arkæologisk udgravning vil i det tilfælde påhvile Slots- og Kulturstyrelsen og ikke bygherre. En forundersøgelse består i udlægning af et antal, ca. 2 m brede, søgegrøfter, der graves med en gravemaskine. Dette arbejde følges af en arkæolog, der registrerer eventuelle fortidsminder, som måtte kunne ses dels i jordlagene og dels i toppen af undergrunden (typisk stolpehuller, affaldsgruber, ildsteder, grave og lignende). På baggrund af de resultater, der måtte fremkomme ved en sådan forundersøgelse, tager museet stilling til, om der er behov for en egentlig arkæologisk udgravning på området.

Såfremt der er spørgsmål eller ønsker om yderligere information, er I velkomne til at henvende jer til undertegnede. I kan læse meget mere om arkæologi og forvaltning af museumsloven i Slots- og Kulturstyrelsens vejledning: <https://slks.dk/omraader/kulturarv/arkaeologi-og-havbundens-fortidsminder>

Forsvaret

Ejendomsstyrelsen har modtaget høring vedrørende ansøgning om råstoftilladelse på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve, Blåkildevej 22, 9352 Dybvad, Frederikshavn Kommune. Som det fremgår af høringsbrevet, er området udlagt som råstofgraveområde i Råstofplan 2020.

Det kan være vanskeligt at vurdere den præcise afgrænsning af det ansøgte område på kortet i høringen. Ejendomsstyrelsen gør derfor opmærksom på, at Forsvarsministeriets NEPS-rørledning er beliggende meget tæt på det ansøgte graveområde, jf. vedhæftede kortbilag.

Rørledningen er omfattet af et 10 m bredt servitutbælte, der skal respekteres, og hvor inden for der ikke må udføres bygge- eller anlægsarbejde, som kan kompromittere NEPS-rørledningens sikkerhed.

Den tinglyste deklaration vedrørende ledningen er vedhæftet som bilag. Til orientering fremgår det heraf, at Forsvarsministeriet vederlagsfrit har adgang til at vedligeholde, reparere, forny og udskifte brændstofledning og installationer.

Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling: Frederikshavn - Læsø

Danmarks Naturfredningsforening (DN) Frederikshavn-Læsø takker for muligheden for at afgive bemærkninger forud for Region Nordjyllands afgørelse om miljøvurdering. DN Frederikshavn-Læsø har følgende bemærkninger til udkastet til screeningen.

Grundvand og JFL § 52

DN bemærker, at det som nævnt jf. JFL § 52 er forbudt at tilføre jord til tidligere råstofgrave, og det ikke er normal praksis at give dispensation fra JFL § 52.

Der er utallige eksempler på gamle fyld- og lossepladser i tidligere råstofgrave, hvor der er sket en forurening af grundvandet pga. kort afstand hertil. Selv om der ved en evt. dispensation ville blive tilladt tilførsel såkaldt uforurenet/ren jord, ville denne jord sandsynligvis stadig være klasse 1 jord og dermed kunne indeholde forskellige miljøfarlige stoffer (under de i bekendtgørelsen givne grænseværdier), hvoraf visse stoffer er mere mobile end andre og kunne ende i grundvandet, da der kun ville være 2 m afstand hertil.

DN mener, at grundvandet bør beskyttes så godt som muligt og opnår god tilstand jf. vandrammedirektivet og vandområdeplanerne, selv om området "kun" er OD. 2 af 3 grundvandsforekomster har ringe kemisk tilstand pga. pesticider, hvilket taler for, at der ikke efterbehandles tilbage til landbrug.

Af hensyn til både grundvand og fremtidig natur/biodiversitet håber DN derfor ikke, at der senere bliver meddelt en dispensation fra JFL § 52 til tilførsel af jord til råstofgraven, men at arealet udlægges til natur, hvilket også ville passe bedre, nu området er udlagt som "større, udfordrende landskaber" samt "bevaringsværdig- og større sammenhængende landskab".

Natur

Projektområdet afgrænses mod nord af en skrænt, der er registreret som § 3- beskyttet overdrev. Nedenfor overdrevet ligger et område med § 3- beskyttede enge. Region Nordjylland vurderer, at overdrevet ikke bliver påvirket af projektet, da overdrevet ligger udenfor projektområdet og er skarpt afgrænset af eksisterende mark på projektområdet.

DN Frederikshavn-Læsø mener ikke, at det er tilstrækkelig godt gjort, at overdrevet ikke påvirkes. Graveområdet er udlagt, så det grænser helt op til det beskyttede overdrev. DN Frederikshavn-Læsø vurderer, at der er risiko for, at der i forbindelse med gravearbejde kan ske skred af jord ned af overdrevsskrænten, herunder risiko for skred af næringsrig landbrugsjord. Ligeledes vurderes det, at der er risiko for, at gravearbejdet kan medføre, at der afledes næringsrigt overfladevand ned af skrænten. Dermed vurderes det sandsynligt, at gravearbejdet faktisk kan medføre en tilstandsændring af det § 3-beskyttede overdrev og potentielt også de § 3- beskyttede enge nedenfor skrænten. Tilstandsændringer af § 3-beskyttede arealer forudsætter forudgående dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Det forhold at arealerne ikke direkte indgår i gravefeltet betyder ikke nødvendigvis, at gravearbejdet ikke kan medføre tilstandsændringer. For at undgå dette, samt ikke mindst for at beskytte naturværdierne på de § 3-beskyttede arealer, bør der udlægges en bufferzone imellem gravefeltet og de beskyttede naturarealer.

Landskab

Projektområder ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som "særligt værdifuldt landskab", hvor man ifølge kommuneplanens retningslinjer skal bevare de særegne og egnskarakteristiske landskabstræk og skal bidrage til at give borgere og gæster unikke naturoplevelser.

DN Frederikshavn-Læsø finder ikke, at der er fyldestgørende redegjort for, hvordan landskabet efterlades, når gravearbejdet er afsluttet. Det fremgår, at man ønsker at efterbehandle tilbage til landbrug, som kræver en JFL § 52 dispensation.

DN Frederikshavn-Læsø mener, at man herved afskriver en unik mulighed for at etablere et større sammenhængende naturområde, når gravearbejdet er færdigt. Råstofgrave efterlader gode betingelser for at skabe værdifulde naturområder. Den næringsfattige jord er et godt udgangspunkt for at skabe næringsfattig græslandsnatur, og gravearbejdet giver samtidig mulighed for at lave et kuperet terræn og mere biodiversitet. I dette tilfælde kunne man etablere stejle sydvendte skrænter mod den nordlige afgræsning, der ville give gode betingelser for at naturen. Området ligger samtidig i forbindelse med den eksisterende nordlige overdrevsskrænt, hvor naturen vil kunne indvandre fra. Markfirben og andre bilags, samt rødlistede arter ville f.eks. også få flere levesteder. DN Frederikshavn-Læsø vil derfor kraftigt opfordre til, at man efterbehandler området til natur. Herved bidrager man samtidig til at skabe unikke naturoplevelser for borgere og gæster, og hermed understøtte retningslinjerne for det særligt værdifulde landskab.

Hvis man fastholder at efterbehandle til landbrug, finder DN Frederikshavn-Læsø ikke, at man, på baggrund af de oplysninger der fremgår af screeningen, kan udelukke en negativ påvirkning af landskabet. Det fremgår, at man enten vil tilføre jord til området eller etablere en blød nordlig skråning. Det er ikke nærmere beskrevet, hvordan denne skråning vil blive udformet, herunder med hvilken hældning, ligesom det ikke er beskrevet, hvordan dette visuelt vil påvirke omgivelserne. Derimod fremgår det, at man etablerer denne bløde skråning, for at undgå en vold. Men med en vold vil man kunne skabe nogle gode betingelser for naturen og biodiversiteten. DN Frederikshavn-Læsø vil derfor opfordre til, at man - i tilfælde af at man ikke vælger at efterbehandle hele området til natur - afsøger en løsning, hvor de mest nordlige arealer efterbehandles til natur og inddrages i det eksisterende naturområde.

På baggrund af overstående finder DN Frederikshavn-Læsø ikke, at regionen på det foreliggende grundlag kan udelukke, at en væsentlig påvirkning af natur og landskab vil finde sted, hvis det ansøgte gennemføres. Derfor vil vi påpege, at pga. risikoen for miljøpåvirkning iht ovenstående må en miljøkonsekvensvurdering af det ansøgte være midlet til at give de nødvendige svar på de rejste problemstillinger.

4.2.2 Øvrige

Der er foretaget høring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoftilladelse har været sendt i høring hos følgende omkringboende:

- Blåkildevej 10, 14, 18, 22 og 26
- Skovfogedvej 4 og 8
- Ovnstrupvej 6 og 10
- Skævevej 104 og 108
- Båsvej 4, 5 og 8

Der er kommet høringssvar fra følgende:

- Blåkildevej 10, 18 og 26
- Skovfogedvej 4
- Skævevej 104 og 108
- Båsvej 4

Blåkildevej 10 og 18

Høringssvarene vedr. primært trafik og at de ikke ønsker lastbilstransporter på Blåkildevej.

Blåkildevej 26

Har indsendt flere høringssvar, herunder høringssvar via advokat. Høringssvarene omhandler flere emner, herunder støj, vej / trafik, natur, landskab og miljøvurdering.

Beboerne er uenige med regionens vurdering af det ansøgte projekt. Beboerne er bekymrede for støj og den støjredegørelse, som ansøger har fået udarbejdet. Ligeledes er beboerne bekymret for, at naturen og landskabet omkring deres ejendom bliver negativt påvirket af projektet. Beboerne har anført, at der er et rigt dyre- og planteliv omkring deres ejendom, herunder bilag IV-arter og at der skal laves en habitatvurdering. Beboerne er også bekymret for lastbilstrafik på Blåkildevej og mener at der bør meddeles afslag på det ansøgte eller at projektet skal miljøvurderes.

Skovfogedvej 4

Høringssvaret omhandler trafik og landskab, hvor der anføres at projektet bør miljøvurderes pga. lastbilstrafikken, samt at projektet er placeret i et større uforstyrret landskab og særligt værdifuldt landskab.

Skævevej 104 og 108

Høringssvarene vedr. trafik, hvor det anføres at de ikke ønsker lastbilstrafik på Ovnstrupvej. Der er tale om privat fællesvej, som beboerne ikke vil tillade anvendes af lastbiler.

Båsvej 4

Høringssvarene vedr. trafik, hvor det anføres at de ikke ønsker lastbilstrafik på Båsvej.

4.2.3 Regionens bemærkninger til høringssvar til ansøgningen

Region Nordjylland har forholdt sig til høringssvarene til ansøgningen i regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven. Regionens opsamlende bemærkninger til høringssvarene til ansøgningen er listet herunder.

Der er søgt om råstofindvinding på et areal beliggende i det åbne land med spredt bebyggelse. Projektarealet omfatter udelukkende en dyrket mark. Området ligger indenfor særligt værdifuldt landskab og større uforstyrret landskab. I udkastet til efterbehandlingsplanen for råstofgraven, har ansøger søgt om at efterbehandle med en blød nordlig skråning. Ansøger og lodsejer har søgt om at råstofgraven reetableres tilbage til jordbrugsmæssigt formål efter endt råstofindvindingen.

Ansøger ønsker på sigt at søge om en dispensation fra jordforureningslovens § 52 til tilførsel af uforurennet jord til råstofgraven. Ved en evt. tilførsel af uforurennet jord til råstofgraven, kan terrænet genopbygges til den oprindelige kote. Regionen kan ikke på forhånd give dispensation eller meddele afslag på en fremtidig ansøgning om jordtilførsel.

Ift. grundvand ligger projektarealet ikke indenfor indvindingsopland til vandværk eller indenfor et særligt drikkevandsområde. Det sekundære (øvre) grundvandsspejl ligger dog ca. 2 m under bundkoten for råstofindvindingen.

Ift. natur bemærker regionen, at projektarealet er en dyrket mark og ikke er omfattet af beskyttet natur. Ifølge ansøgningen holdes der 10 m afstand til det beskyttede overdrev, som ligger nord for projektarealet. Der skal ikke graves under grundvandsspejlet, hvorfor det er regionens vurdering at hydrologien på omkringliggende naturområder ikke påvirkes. Det er regionens vurdering, at projektarealet ikke udgør et egnet levested for bilag IV-arter, da der er tale om en intensivt dyrket mark.

Ift. støj har ansøger fået lavet en støjredegørelse, som viser at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj kan overholdes uden etablering af støjvolde. Ansøger har af hensyn til nærmeste nabo søgt om at etablere en jordvold op ejendommen mod vest. Med hensyn til trafik har regionen vurderet, at lastbiler tilgå gennemfartsvejen Skævevej indenfor få minutter via Blåkildevej eller Ovnstrupvej og at oversigtsforholdene generelt er gode. Samlet set har regionen vurderet, at projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger af miljøet.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Frederikshavn Kommune

Udkast til tilladelse er d. 23. juni 2025 sendt i høring hos Frederikshavn Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling. Frederikshavn Kommune har sendt følgende bemærkninger til udkastet:

Frederikshavn Kommunes høringssvar

Grundvand og efterbehandling

Det er fortsat kommunens vurdering, at arealet bør efterbehandles til natur af hensyn til risiko for forurening af grundvandsmagasiner.

I tilladelsen står der, at ansøger ikke må grave dybere end til kote 17 m (DVR90), men aldrig tættere på grundvandsspejlet end 2 meter. På Frederikshavn Kommunes kort over det terrænnære grundvandsspejl (vintervandspejl) kan vi se, at grundvandsstanden for ca. halvdelen af det sydvestlige graveområde ligger i kote > 17 m. Ud fra kortet er der derfor risiko for i større områder at komme ned til grundvandsspejlet, hvis der graves til kote 17 m. Der står ikke beskrevet i tilladelsen, hvordan det skal sikres, at der ikke graves tættere på de 2 meter til grundvandsspejlet. Det foreslås derfor, at der sættes vilkår i tilladelsen om, at der skal laves repræsentative pejlinger af det terrænnære grundvandsspejl fordelt i graveområdet, så det sikres, at man ikke kommer for tæt på grundvandet.

Trafikale forhold

Blåkildevej, som er registreret som kommunal lokalvej på landet, er med sin ringe kørebanebredde på mellem ca. 3,7-4,2 meter, ikke egnet til den øgede trafik med lastbiler som råstofindvindingen vil medføre (17 lastbiler til og fra grusgraven om dagen). En øget benyttelse ift. råstofindvinding bør forudsætte, at det benyttede forløb af Blåkildevej udvides således, at der opnås en bredere kørebane. Vejen viser et vejudlæg på generelt kun 6,0 m, hvilket matrikulært begrænser mulighederne for vejudvidelse uden, at der vil blive tale om ekspropriation eller tilsvarende. Derudover viser vejens tracé et relativt kurvet og i niveau varierende forløb, som begrænser den trafikale oversigt. Ved overkørsler til/fra Blåkildevej (både til grusgrav og til Ovnstrupvej) ifm. lastbiltransport skal der tages højde for yderligere krav til større kørebanebredde ifm. svingmanøvre og trafikale oversigtsforhold. En nedsættelse af hastighedsgrænsen ifm. overkørsler bør være i overvejelse, men om det kan sikre tilstrækkelig oversigt er ikke vurderet nærmere.

Ovnstrupvej er en privat fællesvej og benyttelse heraf vil som udgangspunkt forudsætte accept fra vejejer. Hvis der er tale om en tvangsmæssig rute for al lastbiltrafik til- og fra grusgraven ved benyttelse af Ovnstrupvej, vil dette forudsætte en mere omfattende skiltet regulering af denne lastbiltrafik både fra Skævevej og Brøndenvej. Dette er ikke vurderet videre. Det bemærkes, at Ovnstrupvej er en grusvej, hvor der kan forventes at være risiko for støvgener ifm. lastbilkørsel.

Det er ikke umiddelbart vurderingen, at der er behov for svingbaner på Skævevej. Lastbiltrafikken vil umiddelbart kunne afvikles af Ovnstrupvej, hvor det også er muligt at etablere vigepladser, såfremt der er behov for det og accept fra vejejer. Hvorvidt oversigtsforholdene i vejtilslutningen – særligt mod vest ad Skævevej – er tilstrækkelige bør undersøges nærmere.

Vi er samtidig bekymret for den kommunale vej Solholtvej som ligger lidt syd for indvindingsområdet, idet denne vej måske kan blive en smutvej for lastbiler med grus der skal sydpå. Denne vej er også meget smal, her bør opsættes lastbil forbudt, evt. med undertavlen ærindekørsel tilladt. Vi skal være obs på at den sidste del af vejen er beliggende i Brønderslev Kommune.

Det skal bemærkes, at alle færdselsmæssige reguleringer vil kræve politiets godkendelse/samtykke og kan således blive en forudsætning for at kunne meddele adgangstilladelser til grusgraven.

Forinden vejmyndigheden kan tage videre stilling til adgangsforholdene, skal ansøger udarbejde et konkret målsat vejprojekt med afmærkningsplan, som viser den nøjagtige placering af ønsket adgang/overkørsel samt den eventuelle ønskede regulering af færdslen til/fra råstofgraven. Dette vil bl.a. danne baggrund for sagens videre behandling, herunder behandling ved politiet.

Region Nordjyllands bemærkninger til Frederikshavn Kommunes høringssvar

Grundvand og efterbehandling

Region Nordjylland bemærker, at råstofindvinding generelt ikke giver anledning til forurening af grundvandet. Der anvendes generelt ikke miljøfremmede stoffer i forbindelse med råstofindvinding. Der kan potentielt være en risiko for oliespild fra maskiner. Risikoen for oliespild vurderes ikke at være betydeligt højere end ved almindelig markdrift med landbrugsmaskiner. Ud fra et forsigtighedsprincip har regionen stillet vilkår om håndteringen af olietanke, mm. Vilkårene fremgår i afsnit 2. under vilkår 43 – 49.

Ansøger og lodsejer ønsker at råstofgraven efterbehandles således der kan være jordbrug på arealet efter endt råstofindvinding. Ansøger har i forbindelse med ansøgningen indsendt en boreprofil fra ejendommen. Ifølge den indsendte boreprofil ligger grundvandsspejlet omkring kote 14,8 m DVR90. Boreprøven er udført af DMR d. 6. januar 2022 og antages at give et relativt retvisende billede af grundvandsstanden på arealet i vinterhalvåret. Region har stillet vilkår om at der ikke må graves dybere end til 2 m over grundvandsspejlet, svarende til kote 17 m DVR90.

I udkastet til råstoftilladelsen har regionen stillet vilkår 11, hvor det fremgår at regionen på et hvilket som helst tidspunkt kan stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. På baggrund af Frederikshavn Kommunes høringssvar og af hensyn til at efterbehandling til jordbrug, har regionen valgt at ændre vilkår 11.

Vilkår 11 ændres til følgende:

Grundvandsspejlets beliggenhed skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringen skal ske i perioden fra 1. februar til 30. april og kan foretages ved pejling eller anden metode efter aftale med regionen. Registreringen skal dokumenteres i logbog, der kan fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Trafikale forhold

Region Nordjylland bemærker, at trafikale forhold ikke er en af de forhold som varetages under råstofloven. Regionen kan ikke stille vilkår efter vejloven i en råstoftilladelse. Det bemærkes at det er Frederikshavn Kommune som træffer afgørelser efter vejloven, herunder om der kan meddeles en overkørseltilladelse.

Som Frederikshavn Kommune også bemærker, så skal der søges om en overkørseltilladelse til råstofgraven ved Frederikshavn Kommune. Råstofindvinder Jesper Duus er indstillet på at søge om overkørseltilladelse ved Frederikshavn Kommune, når der er meddelt en råstoftilladelse. Regionen meddeler ikke en igangsættelsestilladelse til råstofindvindingen før Frederikshavn Kommune har meddelt en overkørseltilladelse. Jf. vilkår 2 skal der foreligge en tilladelse til vejadgang fra Frederikshavn Kommune før råstofindvindingen begynder.

4.3.2 Sagsparter

Udkast til tilladelse er d. 23. juni 2025 sendt i høring ved naboer/berørte parter. Der er fremkommet følgende bemærkninger: Skævevej 104 og 108, samt Skovfogedvej 8.

Skævevej 104 høringssvar

Af den modtaget ansøgning dateret d. 23. juni 2025 fremgår det, at muligheden for udkørsel af råstoffer via Ovnstrupvej stadig er en af de løsninger der er i spil. Det fremgår at det vil være et større antal lastbiler fra Blåkildevej 22, via Ovnstrupvej til Skævevej. Vi gør jer opmærksomme på at Ovnstrupvej er en privat fællesvej – som tidligere angivet kan vi ikke acceptere, at udkørslen af råstoffer skal ske via Ovnstrupvej til Skævevej som er en smal grusvej, hvor beboerne på Skævevej 104 og 108 selv står for vedligeholdelse af

den sidste del mod Skævevej. Ligeledes benyttes vejen i dag af mindre børn, der står på/og af bussen ved udkørslen til Skævevej, hvilket vi anser for at være en væsentlig risikopålægning af deres færden til og fra bussen.

Vi henviser endvidere til de tidligere høringssvar dateret hhv. d. 3. december 2023, samt 13. november 2024. Vi forventer at der findes en anden udkørsel til råstoffer fra Blåkildevej 22.

Skævevej 108 høringssvar

Af den modtaget ansøgning dateret d. 23. juni 2025 fremgå det, at muligheden for udkørsel af råstoffer via Ovnstrupvej stadig er en af de løsninger der er i spil. Det fremgår at det vil være et større antal lastbiler fra Blåkildevej 22, via Ovnstrupvej til Skævevej. Vi gør jer opmærksomme på at Ovnstrupvej er en privat fællesvej – som tidligere angivet kan vi ikke acceptere, at udkørslen af råstoffer skal ske via Ovnstrupvej til Skævevej som er en smal grusvej, hvor beboerne på Skævevej 104 og 108 selv står for vedligeholdelse af den sidste del mod Skævevej. Ligeledes benyttes vejen i dag af mindre børn, der står på/og af bussen ved udkørslen til Skævevej, hvilket vi anser for at være en væsentlig risikopålægning af deres færden til og fra bussen.

Vi henviser endvidere til de tidligere høringssvar dateret hhv. d. 3. december 2023, samt 13. november 2024 indsendt af tidligere ejer Inge Jensen. Vi forventer at der findes en anden udkørsel af råstoffer fra Blåkildevej 22.

Regionens bemærkninger til høringssvar fra Skævevej 104 og 108

Region Nordjylland bemærker, at trafikale forhold ikke er en af de forhold som varetages under råstofloven. Regionen kan ikke stille vilkår efter vejloven i en råstoftilladelse. Det bemærkes at det er Frederikshavn Kommune som træffer afgørelser efter vejloven, herunder om der kan meddeles en overkørseltilladelse.

Som Frederikshavn Kommune også bemærker, så skal der søges om en overkørseltilladelse til råstofgraven ved Frederikshavn Kommune. Råstofindvinder Jesper Duus er indstillet på at søge om en overkørselstilladelse ved Frederikshavn Kommune, når der er meddelt en råstoftilladelse. Regionen meddeler ikke en igangsættelsestilladelse til råstofindvindingen før Frederikshavn Kommune har meddelt en overkørseltilladelse. Jf. vilkår 2 skal der foreligge en tilladelse til vejadgang fra Frederikshavn Kommune før råstofindvindingen begynder.

Skovfogedvej 8 høringssvar

Vi, beboerne på Skovfogedvej 8, Dybvad, fremsender hermed vores høringssvar til det fremlagte udkast. Der påpeges en række alvorlige miljø- og planmæssige problemer ved det ansøgte projekt. Sammenfattende finder vi, at projektet vil medføre uacceptable påvirkninger af natur, dyreliv, naboer og landskab, og at det strider imod gældende regler og praksis. Vi anmoder derfor om, at der meddeles afslag på råstoftilladelsen, alternativt at der som minimum gennemføres en fuld VVM (miljøkonsekvensvurdering) og en fornyet, uvildig konsekvensvurdering efter habitatdirektivet, før der tages endelig stilling til ansøgningen.

Nedenfor uddybes kritikpunkterne:

1. Rigt dyreliv og beskyttede arter i området

Området omkring det ansøgte graveareal rummer et rigt dyreliv, hvilket også er veldokumenteret af os beboere. Især skal fremhæves forekomsten af en række beskyttede arter, herunder stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) og lille vandsalamander (*Lissotriton vulgaris*), flere arter af flagermus, butsnudet frø (*Rana temporaria*) samt stor hornugle (*Bubo bubo*). Disse arter er observeret i nærområdet og indgår i lokalområdets økosystem. Flere af dem er omfattet af EU's habitatdirektivs bilag IV (strengt beskyttede arter), og stor hornugle er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I. Deres tilstedeværelse forpligter myndighederne til at udvise særlig beskyttelseshensyn.

Det ansøgte graveareal grænser op til småvandhuller og naturområder, som udgør levesteder for padder og andre arter. Blot 40-50 meter fra grusgraven findes beskyttede søer (ca. 500–1500 m²), ligesom et beskyttet

vandløb løber ca. 45–50 meter nord for projektområdet. Disse vandhuller – uanset om de er naturlige eller anlagte – udgør potentielle ynglesteder for padder som stor og lille vandsalamander samt butsnudet frø. Padderne lever på land en stor del af året og kan søge føde og vinterkvarter i jorden, levende hegn og markkanter på selve projektarealet. Det er derfor forkert, når Region Nordjylland i screeningsafgørelsen lægger til grund, at fordi arealet “består af intensivt dyrket mark”, så er det ikke levested for bilag IV-arter. Stor vandsalamander er fx kendt for at kunne forekomme i lyse vandhuller i landbrugsområder, og arten kan bevæge sig flere hundrede meter væk fra ynglevandet. Tilsvarende vil flagermus jage langs skovbryn og læhegn i kulturlandskabet, og arter som dværgflagermus, der findes i området, fouragerer typisk i mosaiklandskaber af blandet skov, mark og have. Regionens antagelse om, at råstofprojektet ikke påvirker beskyttede arter, savner biologisk belæg og er utilstrækkeligt underbygget.

Vi noterer, at beboerne på Blåkildevej 26 tidligere har påpeget forekomst af bilag IV-arter i naboområdet, hvilket Region Nordjylland endda “anerkender” som en mulighed. Alligevel undlod regionen at kræve systematiske feltundersøgelser af fx padder eller flagermus på projektarealet. Der synes blot at være foretaget en enkelt besigtigelse i november måned 2022, hvilket åbenlyst er utilstrækkeligt til at dokumentere fravær af forårsynglende padder. At træffe afgørelse på et sådant grundlag strider mod forsigtighedsprincippet. Vi finder det stærkt problematisk, at ingen sagkyndig inventering af bilag IV-arter (f.eks. paddeundersøgelser i yngletiden eller flagermusregistreringer om natten) er blevet gennemført forud for tilladelsesudkastet.

Det rige dyreliv i området bør veje tungt i vurderingen. Den store hornugle er Danmarks største ugle og ekstremt sårbar over for forstyrrelse – eksempelvis kan gentagen støj fra gravemaskiner og lastbiler føre til, at arten fortrækker fra et ellers velegnet territorium. Ligeledes vil padder og krybdyr kunne få ødelagt deres skjulesteder og potentielt trampes ihjel af tunge maskiner eller køres over på vejene. Disse forhold er ikke adresseret tilfredsstillende i materialet.

Odden der er registreret ved Voerå - og nær graveområdet, kan sigt kunne trække sig grundet den øgede trafik ved Blåkildevej og Aalborgvej. Hvor lasterbiler med kører direkte forbi, hvor den er registreret.

2. Habitatdirektivets krav og tidligere lignende sager

De nævnte arter udløser skrappe juridiske beskyttelseskrav. Ifølge habitatdirektivets artikel 12 (implementeret i dansk ret via habitatbekendtgørelsen) er det forbudt bevidst at forstyrre, fange eller dræbe individer af bilag IV-arter – og ikke mindst at beskadige eller ødelægge deres yngle- og rasteområder. Forbuddet gælder uanset om et område er udpeget som Natura 2000 eller ej. Myndigheden har pligt til at påse, at projekter ikke strider mod disse bestemmelser. I en nylig afgørelse fra Frederikshavn Kommune (landzonetilladelse af 15. januar 2025) blev det eksplicit vurderet, at det ansøgte ikke måtte ødelægge yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Denne praksis viser, at hensynet til bilag IV-arter skal indgå som et afgørende element i sagsbehandlingen.

I nærværende sag er der efter vores opfattelse konkret risiko for overtrædelse af habitatdirektivet. Med stor sandsynlighed findes der yngle- og rasteområder for bilag IV-arter enten på selve arealet eller i umiddelbar tilknytning hertil (f.eks. paddernes vandhuller 40–100 m fra graven). Råstofgravning medfører opgravning af jord, fjernelse af vegetation og grundlæggende forandring af levesteder. Uden afværgeforanstaltninger kan projektet derfor ødelægge disse arters yngle- eller rastesteder, hvilket er ulovligt uden en forudgående dispensation. En sådan dispensation forudsætter, at strenge betingelser er opfyldt, herunder at der ingen alternativ løsning findes, og at der iværksættes kompenserende tiltag for gunstig bevaringsstatus – krav, som næppe kan opfyldes for et projekt af denne karakter.

Det er værd at bemærke, at der i lignende råstofsager andre steder i landet er udvist større agtpågivenhed over for bilag IV-arter. For eksempel i Jordløse Grusgrav-sagen (Assens Kommune) blev myndighedernes vurdering af habitatdirektivets krav et omdrejningspunkt i behandlingen. Generelt viser praksis, at hvis bilag IV-arter potentielt berøres, skal der foretages en grundig vurdering eller konsekvensvurdering heraf – eventuelt som del af en egentlig VVM-proces – før der meddeles tilladelse. I den foreliggende sag har Region Nordjylland imidlertid allerede i screeningsafgørelsen konkluderet, at projektet “ikke påvirker bilag IV-arter”

og at derfor ingen konsekvensvurdering er nødvendig. Vi finder denne konklusion forhastet og uforsvarlig. Som beskrevet ovenfor er der vægtige indikationer på det modsatte. Myndigheden bør genoverveje sin vurdering i lyset af habitatreglerne og sikre, at eventuelle beslutninger ikke medfører et brud på EU-retten.

3. Støjforhold – kritik af de fremlagte støjreddegørelser

Støjgener for naboer er et af de mest gennemgribende problemer ved projektet, og vi finder ikke, at det ansøgte på tilfredsstillende vis dokumenterer, at støjgrænserne kan overholdes i praksis. Der foreligger to støjreddegørelser udført for ansøger: én fra februar 2023 og en revideret udgave fra maj 2024. En detaljeret sammenligning af disse rapporter afslører betydelige diskrepanser, der rejser tvivl om beregningernes troværdighed.

Overskridelser i første støjreddegørelse (feb. 2023): Ifølge rapporten fra 24. februar 2023 var der beregnet markante overskridelser af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ved råstofindvindingen, uden etablering af støjvolde. For både etape 1 og 2 ville grænseværdien blive overskredet med op til ca. 7,6– 8,0 dB, og for etape 3 helt op til 9,9 dB over grænsen. Dette er meget store overskridelser (til sammenligning opfattes en 10 dB stigning som en fordobling af støjniveauet). Rapporten konkluderede, at det var nødvendigt at etablere omfattende støjvolde rundt om grusgraven – med højder på mindst 2,0 m, 3,1 m og 4,0 m for etape 1-2 og mindst 6,0 m høje volde for etape 3 – for overhovedet at kunne holde støjen under grænseværdierne. Støjkort i Bilag 1–12 til rapporten visualiserede, hvordan støjen spredtes vidt omkring uden afskærmning. Med andre ord dokumenterede den første støjberregning, at projektet i sin daværende form ikke kunne tillades uden betydelige afværgeforanstaltninger.

Ændrede forudsætninger i revideret støjreddegørelse (maj 2024): Efter kritik i høringsfasen fik ansøger udarbejdet en revideret støjberregning (22. maj 2024). Overraskende nok finder denne rapport, at Miljøstyrelsens grænseværdier nu kan overholdes for alle tre etaper – endda uden etablering af støjvolde. De væsentligste ændringer i forudsætningerne er: (1) Beregningspunkter ved nabobeboelser er justeret til at ligge max 15 m fra bygningernes facader og inklusiv 1. sals niveau for to-etagers huse (bl.a. Ovnstrupvej 6 og 10 samt Blåkildevej 26 og Båsvej 8). (2) Lastbilernes kørsel er ændret, således at de kører direkte ud på Blåkildevej, og for etape 3 flyttes intern kørsel 100 m mod vest for at minimere støjen. (3) Det forudsættes nu, at terrænet primært er "akustisk blødt" omkring grusgraven, hvilket giver lavere støjudbredelse. Mest markant er dog, at lydeffekten fra lastbiler er nedjusteret: Det rådgivende firma har oplyst, at man i den oprindelige beregning anvendte en for høj emissionsværdi for lastbilstøj, hvilket gav et "væsentligt højere støjbidrag, end hvad de reelt bidrager med". Efter korrektion heraf i maj 2024-beregningen var støjvolde pludselig ikke længere "nødvendige" for at overholde grænserne. Denne forklaring vækker bekymring: At en fejl i lastbilstøjantagelsen kunne betyde forskellen på næsten 10 dB og afgøre, om 6 meter høje støjvolde behøves eller ej, indikerer en stor usikkerhed. En ændring af lydniveauet i den størrelsesorden er signifikant og stiller spørgsmålstegn ved beregningernes pålidelighed. Vi savner dokumentation for, at de nu anvendte støjkindetal virkelig er retvisende for de aktuelle maskiner og kørselsmønstre.

Støjbelastning ved naboboliger (Skovfogedvej 8 m.fl.): På trods af de justerede beregninger viser støjkortene i den reviderede rapport, at støjniveauet ved vores ejendom Skovfogedvej 8 når op på ca. 55 dB(A) i dagperioden (jf. Støjreddegørelsens Bilag 11 for etape 3 slut). Dette svarer præcis til Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for blandet bolig/erhverv i dagtimerne. Med andre ord lægger man op til, at vi som naboer skal tåle den maksimalt tilladte støjbelastning i adskillige år frem. Der efterlades ingen buffer eller sikkerhedsmargin – og selv små afvigelser i antagelserne (f.eks. flere lastbiler på en travl dag, andre typer støjkluder, eller hvis terrænet i praksis ikke virker "akustisk blødt") kan medføre overskridelser af grænseværdien. Vi finder det helt urimeligt, at vores ejendom skal udsættes for støj på det niveau, der i vejledningen kun er tiltænkt bymæssig bebyggelse. Til sammenligning er området i dag et stille, landligt miljø, hvor baggrundsstøjen er meget lav. En konstant råstofstøj tæt på 55 dB vil derfor opleves som en voldsom forringelse af vores bomiljø – også selv om den formelt holder sig lige netop under en administrativ grænse.

Ønske om uvildig kontrolberegning: På baggrund af de store uoverensstemmelser mellem de to støjrapporter har tilliden til rådgivers beregninger fået et knæk. Vi hæfter os ved, at omkringboende (herunder Blåkildevej 26) direkte har foreslået, at der udarbejdes en tredje støjregdegørelse af et nyt, uafhængigt firma. Region Nordjylland har i screeningsnotatet afvist behovet herfor, men vi vil alligevel gentage opfordringen. En second opinion på støjberegningerne – eventuelt i form af en kontrolberegning bestilt af myndigheden selv – ville kunne klarlægge, om de anvendte metodikker og input er rimelige. Når projektet kalkulerer med at køre så tæt op ad støjgrænsen, bør der ikke herske tvivl om grundlaget. Vi finder i øvrigt anledning til at påpege, at Miljøstyrelsens vejledning 5/1993 som anvendt metode også indebærer visse usikkerheder, og at den samlede beregningsusikkerhed normalt ikke indregnes i overholdelsen af grænseværdien. Det betyder i praksis, at selv hvis en beregning viser 55 dB, kan det faktiske niveau godt være nogle decibel højere under ugunstige forhold – hvilket yderligere understreger, at 55 dB som beregnet niveau ikke er forsvarligt tæt på grænsen.

Samlet set er vi stærkt bekymrede for støjpåvirkningen. Selv med de stillede vilkår og løfter om eventuelle 2–4 m støjvolde visse steder vil projektet medføre gennemgribende ændringer: hvor der i dag er fred og naturlyde, vil der fremover være hyppig maskinstøj, bakalarmer, sten der dumpes i lad og tunge køretøjer på vejene. Dette står i skarp kontrast til områdets status som "uforstyrret landskab" (se senere). Vi bestrider, at støjen kan betegnes som "lokalt afgrænset" og "ikke påvirker omgivelserne væsentligt", sådan som Region Nordjylland anfører. Tværtimod vil omgivelserne – dvs. os naboer og det omgivende dyreliv – opleve støjen som en massiv forstyrrelse.

Konklusion vedr. støj: Det er ikke tilstrækkeligt godtgjort, at projektet kan overholde miljøkravene med et acceptabelt resultat for naboerne. Der foreligger modstridende støjberegninger, hvoraf den nyeste hviler på optimistiske antagelser og giver anledning til tvivl. Vi anbefaler på det kraftigste, at der ikke meddeles tilladelse på det foreliggende grundlag. Som minimum bør der indhentes en uvildig støjundersøgelse og foretages en fornyet vurdering af projektets støjmæssige konsekvenser, evt. inden for rammerne af en VVM-proces, før man overvejer at gå videre.

4. Trafikale forhold – vejnettet er uegnet og farligt

Tung trafik på smalle veje i området er et andet alvorligt aspekt, der slet ikke er tilstrækkeligt belyst. Det fremgår, at råstofindvindingen vil medføre ca. 17 lastbiltransporter om dagen i gennemsnit, typisk omkring 20 lastbiler på en normal dag ifølge ansøgers oplysninger. Dette svarer til op mod 40 lastbilkørsler (til og fra) dagligt. De påtænkte transportveje er lokale biveje (Blåkildevej, Ovnstrupvej, m.fl.) ud til Skævevej. Disse veje er smalle, snoede og uden foranstaltninger for bløde trafikanter. Blåkildevej og de omkringliggende veje er i dag slet ikke dimensioneret til gentagen kørsel med 30-tons lastbiler. Der findes ingen cykelstier eller heller langs vejene, og oversigtsforholdene for udrykning fra ejendomme og markveje er visse steder begrænsede trods åbent terræn.

Allerede under miljøvurderingsscreeningen fremførte flere parter indsigelser omkring trafikforholdene. Skæve Borgerforening har påpeget, at lastbiltrafikken gennem lokalområdet (bl.a. landsbyen Brønden) vil udgøre en fare for cyklister m.fl.. Naboer på Skævevej 104/108 har anført, at Ovnstrupvej er en privat fællesvej, som slet ikke er egnet eller tiltænkt tung trafik. Ejerne af Båsvej 4 har gjort opmærksom på, at Båsvej ikke kan benyttes af lastbiler – vejen har flere skarpe sving og gårdspladser, hvor gennemkørsel med store køretøjer er praktisk taget umulig. Faktisk har Båsvej 4 været i dialog med ansøger, som oplyste dem, at Båsvej alligevel ikke ville blive brugt. Dette illustrerer, at selv ansøger erkender visse vejes uegnethed. Det efterlader Blåkildevej og muligvis Ovnstrupvej som hovedruter, hvilket stadig er problematisk.

Det er vores vurdering, at der mangler en egentlig trafikanalyse af projektet. Der er ikke fremlagt dokumentation for vejnettets bredde, bæreevne eller kapacitet i forhold til de ekstra belastninger. Særligt savnes vurderinger af: risiko for mødesituationer mellem lastbiler (findes der tilstrækkelige vigemuligheder?), påvirkning af vejkanter og belægning (tunge køretøjer kan hurtigt ødelægge små vejes asfalt/gruslag), samt trafikafvikling ved tilslutningen til Skævevej (øjensynligt sker udkørslen på et punkt uden decideret kryds). Hertil kommer

miljøpåvirkninger fra trafikken: øget støj og rystelser langs ruten samt opvirvling af støv og snavs, som kan belaste beboere langs vejene. Disse følger er ikke behandlet fyldestgørende.

Region Nordjylland anfører i screeningnotatet, at man i sin vurdering har lagt vægt på, at "gennemfartsvejen Skævevej kan tilgås via det lokale vejnet inden for få minutter", og at "der generelt er gode oversigtsforhold". Dette forekommer at bagatellisere de reelle problemer. At lastbilerne "fordeles over dagen" ændrer ikke ved, at hver enkelt passage gennem f.eks. Brønden by vil være påtrængende og potentielt farlig – særligt for cyklende skolebørn eller gående. Vi er uenige i regionens konklusion om, at lastbiltransporterne "ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet" enkeltvis. For os der bor her, vil 20 lastbiler om dagen opleves som en markant ændring til det værre.

Endnu et kritikpunkt er, at rutevalget stadig fremstår usikkert. Undervejs i processen har ansøger flere gange ændret eller præciseret transportruterne, bl.a. tilføjet en alternativ via Båsvej og senere trukket denne tilbage. Den endelige plan ser ud til at være, at grusgravens tilkørsel bliver fra Blåkildevej, og at lastbiler kører ad Blåkildevej til Skævevej (muligvis via Ovstrupvej et stykke). Imidlertid kan regionen ikke bestemme, hvilke veje der anvendes, og der er således risiko for, at GPS eller chaufførvalg alligevel leder trafik ad mindre egnede veje (f.eks. gennem Brønden bymidte eller ad private fællesveje) for at spare tid. Dette er slet ikke håndteret. Normalt burde en råstofstilladelse fastlægge den tilladte rute af hensyn til naboer – fx ved at stille vilkår om kørsel ad bestemte veje og forbud mod andre ruter. Intet sådant er klart meldt ud i udkastet, hvilket skaber utryghed om trafikafviklingen.

Konklusion vedr. trafik: Det lokale vejnet er uegnet til tung trafik, og en tilladelse til grusgraven vil uundgåeligt medføre øget risiko for trafikuheld, mere støj og forringet trafiksikkerhed for de bløde trafikanter. Før man overhovedet overvejer at tillade dette projekt, bør der udarbejdes en grundig trafikundersøgelse i samarbejde med vejmyndigheden (Frederikshavn Kommune), og der bør fastsættes klare begrænsninger på kørslen (rute, antal lastbiler, tidsvinduer for kørsel m.v.). Som minimum bør lastbilkørsel gennem Brønden og ad Båsvej, Skovfogedvej m.fl. helt forbydes. Sådanne foranstaltninger er dog slet ikke diskuteret i materialet, hvorfor projektet på nuværende tidspunkt fremstår uforsvarligt i trafikmæssig henseende.

5. Støv, driftstider og manglende kumulative effekter

Støv fra råstofgraven og transporterne kan blive et væsentligt problem for os omkringboende. Især i tørre, blæsende perioder vil kørsel på grusveje, selve graveaktiviteten og håndtering af råstofferne medføre betydelig støvemission. Region Nordjylland erkender da også, at "der kan forventes støvgener" fra projektet. Alligevel er afværgetiltagene meget sparsomme: det anføres blot, at interne kørselsveje og råstofstakke vil blive vandet efter behov i tørre, blæsende perioder. Dette er en standardformulering, men den giver ingen garanti for effektivt at forhindre spredning af generende støv til naboerne. Der mangler detaljer om, hvorvidt der er vandforsyning nok til regelmæssig vanding, hvem der fører tilsyn, og hvordan man vil reagere på ekstreme forhold (f.eks. hedebløge eller længere tørke, hvor vanding skal foretages hyppigt). Endvidere forholder materialet sig slet ikke til støv fra lastbiltrafikken på de omliggende veje – når hjulene kører ud og ind af grusgraven, vil der slæbes jord og grus ud på vejene, som så hvirvles op som støv. Dette betragter vi som et overset problem, der kan ramme vores ejendom og have (støvlag på vinduer, havemøbler, planter, mm.).

Driftstider for råstofindvindingen er et andet forhold, der giver anledning til bekymring. Det er oplyst, at man ønsker at kunne starte allerede kl. 06.00 på hverdage. Dette ligger uden for normal dagarbejdstid og overskrider miljømyndighedernes sædvanlige tidsrum for støjende aktiviteter (07-18 på hverdage). Hvis gravning eller lastbilkørsel påbegyndes kl. 06, vil det juridisk blive betragtet som natperioden (kl. 22-07), hvor langt skrappe støjgrænser gælder (40 dB(A) jf. område type 3). Intet tyder på, at projektet vil kunne holde sig under 40 dB kl. 06 om morgenen; det ville i praksis kræve nærmest ingen aktiviteter før kl. 07. Det fremgår ikke klart, om ansøger har tænkt sig at respektere nattefred og først starte de egentligstøjene aktiviteter kl. 07, eller om man vil søge en dispensation/undtagelse. Uanset hvad er signalet, at ansøger sigter mod meget lange daglige driftstider. Hvis man antager 06-18 som arbejdstid mandag-fredag og muligvis lørdage 07-14, vil det betyde op til 60 timers drift om ugen. Dette er en voldsom belastning for naboerne, som næsten alle ugens dage vil opleve gener i enten morgentimerne, dagtimerne eller lørdag formiddag – uden megen ro

imellem. Vi anser det for bydende nødvendigt, at driftstiderne indskrænkes betydeligt, hvis projektet mod forventning godkendes. Aften-, natte- og weekendkørsel bør slet ikke forekomme.

Kumulative effekter: I miljøvurderingsloven lægges vægt på at vurdere projekters påvirkninger i kumulation med andre projekter eller påvirkninger. Region Nordjylland har imidlertid konkluderet, at projektet hverken i sig selv eller i kombination med andre projekter giver anledning til væsentlige påvirkninger. Denne konklusion bestrider vi, idet den bygger på en alt for snæver vurdering. Man har reelt set isoleret projektets egne støj- og støvbidrag og konstateret dem "ikke væsentlige" (hvilket vi som nævnt er uenige i). Men man har ikke indregnet, at de forskellige påvirkninger tilsammen kan skabe en større belastning. For eksempel vil vi som naboer opleve både øget støj og øget tung trafik og støvnedfald og visuel forstyrrelse af landskabet – alt sammen samtidigt. Den samlede effekt på vores livskvalitet er mere end blot summen af enkeltpåvirkningerne. Endvidere er der i forvejen andre støjkloder i området (landbrugsmaskiner, militære øvelser ved øvelsesterren i nærheden, m.v.), som sammen med grusgravens bidrag kan overskride tærskler.

Et konkret eksempel på manglende kumulativ betragtning er samtidig drift af flere råstofgravnings-etaper. I ansøgningsmaterialet er der tre etaper beskrevet, men det fremgår ikke tydeligt, om de kan være aktive overlappende. Støjberegningerne er lavet pr. etape enkeltvis, men hvis ansøger fx vælger at udvinde i etape 2 samtidig med efterbehandling af etape 1, kan der være to sæt maskiner i gang på forskellige positioner. Dette kunne øge støjudbredelsen. Sådanne scenarier er ikke belyst.

Alt i alt finder vi, at støv, driftstidsforhold og samspillet af påvirkninger er undervurderet i tilladelsesudkastet. Der mangler konkrete vilkår for at beskytte naboerne mod støvgener (ud over lidt vanding), og der mangler en helhedsvurdering af, hvordan det bliver at bo her med alle gene-påvirkninger på én gang.

6. Landskabelige og planmæssige hensyn

Området, hvor råstofindvindingen påtænkes, er planlægningsmæssigt udpeget som "særligt værdifuldt landskab" og "større, uforstyrret landskab." Dette fremgår af Frederikshavn Kommunes kommuneplan (2015 og frem), hvilket også anerkendes i sagsmaterialet. Disse udpegninger er lavet netop for at sikre, at landskabets visuelle og rekreative værdier ikke forringes af nye indgreb. I kommuneplanens retningslinjer står bl.a., at særligt værdifulde landskaber skal friholdes for større byggeri, tekniske anlæg m.v., så landskabets vigtigste karaktertræk bevares. Tilsvarende gælder for de større uforstyrrede landskaber, at de skal så vidt muligt friholdes for anlæg og støjkloder, som påvirker omgivelserne væsentligt. Formålet er at bevare muligheden for at opleve et landskab, hvor menneskeskabte forstyrrelser er minimale.

*Det ansøgte projekt strider efter vores mening mod disse principper. Selvom en grusgrav ikke nødvendigvis indebærer opførelse af bygninger, er der tale om et betydeligt teknisk anlæg i landskabet: Et 14 hektar stort areal skal graves 8 meter ned***, hvilket vil efterlade en stor kraterlignende flade. I op til 10 år (eller mere, hvis tilladelsen forlænges) vil området ikke fremstå som det omgivende landbrugslandskab, men derimod som en industrilignende aktivitet med åbne sand- og grusflader, kørende maskiner, støjvolde, bunker af råstoffer, mv. Dette vil kunne ses på lang afstand og vil ødelægge indtrykket af et uspoleret landskab. Desuden vil støjen fra driften betyde, at området ikke længere er uforstyrret rent auditivt – stilheden og fjernliggende lyde af natur erstattes af kontinuerlig maskinstøj.*

Region Nordjylland vurderer ganske vist, at projektet "ikke er i konflikt med natur og miljøhensyn" og at landskabet "igen [vil] fremstå som landbrugsjord" efter endt indvinding. Denne vurdering baseres bl.a. på, at projektet ikke medfører "større tekniske anlæg eller byggeri", samt at støjen er lokal og ikke påvirker omgivelserne væsentligt. Vi er lodret uenige i denne konklusion. For det første undervurderes det fysiske anlæg – en råstofgrav på 14 ha med evt. tilhørende støjvolde, interne veje, maskiner og evt. sorteringsanlæg er de facto et teknisk anlæg, også selvom det ikke omfatter faste bygninger. For det andet har vi allerede argumenteret for, at støjen vil påvirke omgivelserne væsentligt (55 dB ved vores bolig kan næppe kaldes uvæsentligt). For det tredje er 10+ år en meget lang periode, hvor landskabet bestemt ikke vil fremstå som nu. Selvom det postuleres, at det bliver landbrugsjord igen, er der ingen garanti for at terræn og hydrologi bliver præcis som før

– og under alle omstændigheder er 10 år med forstyrrelse en alvorlig indgreb i et udpeget bevaringsværdigt landskab.

Udpegningen "større uforstyrret landskab" gives kun til få steder, hvor man fra alle punkter er mere end 2,5 km fra større veje/byer. Det understreger, hvor unikt stille og frit området hidtil har været. At placere en råstofgrav med daglig tung trafikstøj og maskinstøj midt i dette, er planlægningsmæssigt ufølsomt. Det underminerer hele formålet med udpegningen.

Man må heller ikke glemme, at landskabet her er en del af lokalområdets identitet og bosætningsværdi. Folk flytter netop hertil for at nyde den åbne natur, stilheden og de uberørte landskabsrum. En grusgrav vil uundgåeligt medføre tab af denne rekreative og æstetiske kvalitet, også for os der bor her. Selvom regionen formelt ikke skal tage hensyn til ejendomsværditab, så må man gerne tage hensyn til borgernes livskvalitet i det åbne land. Og i kommuneplanens ånd bør man netop sikre, at værdifulde landskaber bevares for fællesskabet.

Konklusion vedr. landskab/plan: Projektet er i klar modstrid med kommuneplanens retningslinjer om at skåne særligt værdifulde og uforstyrrede landskaber for nye indgreb. Vi anser dette for en væsentlig planlægningsmæssig indsigelse.

7. Manglende VVM-pligt trods væsentlige påvirkninger

Afslutningsvis ønsker vi at påpege, at vi finder det forkert, at projektet ikke er blevet underlagt VVM-pligt (miljøkonsekvensvurdering). Råstofindvinding er opført i bilag 2 i miljøvurderingsloven og skal gennemgå en screening, men her har Region Nordjylland altså vurderet, at en fuld miljøvurdering ikke er nødvendig. Denne afgørelse blev truffet den 15. januar 2025. Begrundelsen var, at projektet "hverken på grund af art, dimensioner eller placering må antages at give væsentlig indvirkning på miljøet". Vi er uenige i denne vurdering, idet nærværende høringssvar netop dokumenterer en række væsentlige miljøpåvirkninger knyttet til projektets art (råstofgravning er støjende og støvende), dets dimensioner (14 ha areal, 300.000 m³/år i op til 10 år) og dets placering (sårbart landskab, nær naturområder og boliger).

Miljøvurderingslovens bilag 6 opstiller kriterier for, hvornår en aktivitet skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Flere af disse kriterier er efter vores opfattelse opfyldt her, bl.a.: projektets størrelse (14 ha landareal påvirkes), dets kumulation med andre projekter (f.eks. påvirkning af samme naboer som landbrug, militær aktivitet og trafik gør), dets brug af naturressourcer (store mængder sand/grus fjernes), dets produktion af affald/forurening (støj og støv anses også som forurening), dets placering i et miljøfølsomt område (det åbne land med værdifuld natur og landskab) samt de tidsmæssige aspekter (langvarig påvirkning over et årti). Især det sidste – varigheden og irreversibiliteten – burde have udløst en egentlig VVM. En 10-årig påvirkning kan ikke siges at være kortvarig eller uvæsentlig.

Vi hæfter os yderligere ved, at regionens screening først blev trukket tilbage og senere genudført flere gange, fordi der netop undervejs kom nye oplysninger (revideret støjdegørelse, ændrede transportruter m.v.). At sagen har skullet i høring hele tre gange under screeningen indikerer, at der har været kompleksitet og usikkerheder undervejs – noget, der i sig selv kunne tale for at undergive projektet en fuld miljøkonsekvensrapport, hvor alle aspekter kunne belyses samlet. I stedet har man valgt at fastholde en screeningsafgørelse om ingen VVM. Dette forekommer som en omgåelse af ånden i reglerne. Vi frygter, at miljøet ikke får den helhedsorienterede vurdering, som er nødvendig for at træffe en bæredygtig beslutning.

Ligeledes er det bekymrende, at man i screeningsafgørelsen helt har undladt at kræve en konsekvensvurdering efter habitatdirektivets § 6 (for Natura 2000-områder) og har afvist påvirkning af bilag IV-arter. Som udførligt beskrevet i afsnit 1-2 bestrider vi denne konklusion. Hvis der er den mindste tvivl om påvirkning af bilag IV-arter – og det er der – bør myndigheden som minimum foretage en egentlig konsekvensvurdering eller sikre tilstrækkelige afværgeforanstaltninger for disse arter. Dette er ikke sket.

Sammenfattende mener vi derfor, at screeningsafgørelsen bør genovervejes, og at der reelt er tale om et projekt, som falder i kategorien "VVM-pligtigt" grundet dets potentielt væsentlige miljøkonsekvenser. Det vil

være mere transparent og betryggende for alle parter, hvis der udarbejdes en fuld miljøkonsekvensrapport, hvor emner som natur, støj, trafik, støv, overfladevand, landskab mv. analyseres grundigt af uvildige eksperter, og hvor kumulative effekter og afværgemuligheder beskrives detaljeret. Først da har beslutningstagerne det fornødne grundlag til at vurdere, om projektet overhovedet kan forsvares miljømæssigt – og under hvilke strenge vilkår i givet fald.

8. Afsluttende anmodning

På baggrund af ovenstående alvorlige indsigelser skal vi på det kraftigste opfordre Region Nordjylland til at afslå den ansøgte råstofstilladelse. Det er vores klare vurdering, at projektet i sin nuværende form vil være i strid med væsentlige hensyn til beskyttet natur, naboers sundhed og trivsel, landskabelige værdier samt principperne i habitatdirektivet og planloven. Råstofinteressen kan ikke berettige de omfattende og mangeartede skader, som projektet vil påføre vores lokalområde.

Skulle regionen mod forventning ikke ønske at meddele et afslag på nuværende grundlag, anmoder vi som et absolut minimum om, at der udføres en fuld VVMproces samt en egentlig habitatmæssig konsekvensvurdering, før der træffes endelig afgørelse. Kun derved kan man sikre, at alle aspekter bliver tilstrækkeligt belyst, og at eventuelle afværgetiltag faktisk står mål med påvirkningerne.

Vi gør endvidere opmærksom på, at vi er indstillede på at forfølge sagen ved Miljø- og Fødevareklagenævnet og om nødvendigt ved EU-regi (angående habitatdirektivets overholdelse), såfremt vores berettigede hensyn tilsidesættes. Vi håber imidlertid, at Region Nordjylland vil lytte til de substantielle bekymringer, vi og andre omkringboende har fremført, og træffe den beslutning, som miljøet og lokalbefolkningen bedst kan leve med på langt sigt.

Region Nordjyllands bemærkninger til høringssvar fra Skovfogedvej 8

Indledningsvist bemærker Region Nordjylland, at flere af de oplistede punkter i høringssvaret vedr. regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven.

Region Nordjylland finder ikke belæg for at der kan meddeles afslag til den ansøgte råstofindvinding. Den ansøgte råstofindvinding ligger indenfor Graveområdet Skæve, som er med Region Nordjyllands Råstofplan 2024. Det må forventes, at der kan indvindes råstoffer indenfor de udlagte graveområder i Regionens Råstofplan.

Region Nordjylland har vurderet at det ansøgte, ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for projektet. Region Nordjyllands afgørelse efter miljøvurderingsloven er blevet påklaget til Miljø- og fødevareklagenævnet af beboerne på Blåkildevvej 26.

Rigt dyreliv og beskyttede arter i området

Det ansøgte areal omfatter en intensivt dyrket mark, hvor jorden regelmæssigt bliver pløjet og dyrket. Regionen finder derfor ikke, at indvindingsarealet udgør et egnet levested for bilag IV-arter, eller andre beskyttede arter.

Der ligger flere 3-beskyttede naturarealer omkring indvindingsarealet, som potentielt kan være levested for beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Regionen har vurderet at det ansøgte ikke påvirker de omkringliggende naturarealer eller evt. yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. Dette er bl.a. begrundet med, at råstofindvindingen ikke påvirker hydrologien i området, da der ikke graves under grundvandsspejlet. Ligeledes bliver der ikke udledt spildevand, næringsstoffer eller andre miljøfremmede stoffer i forbindelse med råstofindvindingen.

Der er henvist til at padder en stor del af året lever på land og potentielt kan have vinterkvarter i markkanter på indvindingsarealet. Det er korrekt, at padder lever en stor del af året på land, men marker som regelmæssigt bliver pløjet og dyrket udgør ikke et overvintringskvarter for f.eks. stor vandsalamander. Padder opholder

sig generelt omkring ynglevandhullerne, som f.eks. moser, enge, skove eller læhegn, hvor der er gode skjulesteder og mindre risiko for udtørring. Dertil bemærkes det, at der er fastsat vilkår om afstand til skel og beskyttede naturarealer, hvor der ikke må graves.

Derudover bemærkes det også at stor vandsalamander er sjælden i Vendsyssel og ikke er kendt fra området omkring Skæve, Jf. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV (del I, 2023). Ifølge opslag på arter.dk (august 2025), er de nærmeste registreringer af stor vandsalamander knyttet til Hammer Bakker og Sindal, ca. 20 km nord og syd for indvindingsarealet. Uagtet om der er stor vandsalamander eller andre padder på omkringliggende naturarealer, så er det forsat regionens vurdering at indvindingsarealet ikke udgør et egnet yngle- og rasteområde for padder.

I høringsvaret henvises der også til, at der kan forekomme flagermus i området. Regionen bemærker her, at der ikke skal fældes træer, eller nedrives bygninger i forbindelse med råstofindvindingen. Det er derfor regionens vurdering, at der ikke er yngle- eller rasteområder for flagermus på indvindingsarealet. Flagermus kan potentielt forekomme i det omkringliggende landskab i forbindelse med fouragering. F.eks. langs læhegn eller langs Voer Å. Det er regionens vurdering, at råstofindvindingen ikke påvirker flagermus muligheder for at anvende de omkringliggende områder til fouragering. Dette begrundes bl.a. med at der ikke fjernes bygninger eller ledelinjer i landskabet, som f.eks. læhegn, eller træer i forbindelse med råstofindvindingen.

Ift. støj bemærkes det, at aktiviteterne i råstofgraven sker udenfor det tidsrum hvor flagermus fouragerer. Det er derfor regionens vurdering, at støj fra indvindingen ikke påvirker flagermus fouragering.

Jf. håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV (del II, 2024), fremgår det at meget høj støj evt. kan påvirke flagermus. Der er dog flere eksempler på rastende flagermus i aktive stenbrud og i bygninger under gennemgribende ombygning. Derudover er der også kendskab til, at flagermus overvintrer under Levensauer-højbroen ved Kiel, hvor støjbidraget fra motorvejen når op over 70-75 dB.

Det er regionens vurdering at støjbidraget fra råstofindvindingen ikke kan kategoriseres som værende meget høj, eller voldsom udenfor indvindingsarealet. Det er dermed regionens vurdering at flagermus udenfor indvindingsarealet ikke bliver påvirket af støj fra råstofindvindingen.

Der nævnes også stor hornugle kan påvirkes af støj fra råstofindvindingen. Her bemærker regionen, at den nærmeste registrering af stor hornugle er fra Pajhedeskov, som ligger ca. 3,5 km vest for indvindingsarealet, hvorfor støj fra råstofindvindingen kan udelukkes alene pga. af afstanden. Hertil bemærkes det også at der findes flere aktive råstofgrave i Region Nordjylland hvor der yngler stor hornugle. Regionen har f.eks. kendskab til at stor hornugle har haft en rede med unger ved siden af et sorteringsanlæg.

Habitatdirektivets krav og tidligere lignende sager

I høringsbrevet henvises der til, at bilag IV-arter er strengt beskyttet efter Habitatdirektivet og at der er risiko for overtrædelse af bilag IV-beskyttelsen, herunder ødelæggelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at der ikke er yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter indenfor indvindingsarealet, som udelukkende består af en intensivt dyrket mark. Det er ligeledes regionens vurdering, at råstofindvindingen ikke påvirker yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter udenfor indvindingsarealet. Der henvises til regionens vurdering af bilag IV-arter i afsnit 5.5.5 og ovenstående bemærkninger til høringsvaret.

Støjforhold – kritik af de fremlagte støjredegørelser

I høringsvaret anføres der, at den udarbejdede støjredegørelse er utroværdig. Her henvises der bl.a. til at støjredegørelsen er blevet revideret på baggrund af fejl i den første støjredegørelse, der blev udarbejdet for projektet.

Regionen anerkender at det er beklageligt, at den første støjredegørelse var fejlbehæftet. Regionen finder dog ikke belæg for at den reviderede støjredegørelse ikke skulle være retvisende. Støjredegørelsen er blevet udarbejdet af 103 Rådgivende Ingeniører, som er et akkrediteret laboratorium til udarbejdelse af støjredegørelser og målinger.

Der henvises også til at der i støjredegørelsens bilag 11, er et støjniveauet når 55 dB(A) ved Skovfogedvej 8 i slutningen af etape 3 (dagstid). Der stilles dermed tvivl ved om den vejledende grænseværdi i praktisk kan overholdes. F.eks. hvis terrænet alligevel ikke skulle være akustisk blødt, eller hvis der kommer andre typer støjklender.

Hertil bemærker regionen, at der er udarbejdet en støjredegørelse, som sandsynliggør at de vejledende grænseværdier for støj er overholdt for alle tre etaper. I bilag 7 i støjredegørelsen fremgår de beregnede værdier for etape 3 slut, hvor støjniveauet for Skovfogedvej 8 er beregnet til 49,1 dB (dagstid). Det bemærkes også, at støjdbredelses-kortene ikke viser fritfelt, hvorfor støjniveauet tæt på bolig kan være op til 3 dB højere på støjdbredelses-kortene end det egentligt beregnede støjniveau. Støjdbredelses-kortene er derfor kun orienterende.

Om terrænet alligevel ikke skulle være akustisk blødt, bemærker regionen at akustisk hårdt terræn omfatter veje og bygninger. Regionen bemærker i øvrigt, at der jf. vilkår 17 er mulighed for at der kan etableres flere jordvolde.

Ibrugtagning af flere maskiner (nye støjklender) end hvad der er tilladt, vil kræve regionens accept, jf. vilkår 52. Skal der anvendes flere maskiner end hvad støjredegørelsen er baseret på, kan det medføre at støjredegørelsen skal genberegnes med de nye støjklender.

Regionen bemærker her, at der oprindeligt er søgt om at anvende 1 gummiged (gummihjullæsser), men at der kan forekomme 2 gummihjullæssere i perioder med spidsbelastninger. Støjredegørelsen er baseret på at der kun anvendes 1 gummiged.

Regionen har derfor ændret vilkår 52, så det tilladte antal maskiner passer med de maskiner som støjredegørelsen er baseret på. Det tilladte antal maskiner er: 1 gummiged, 1 bulldozer og 1 sorteringsanlæg med grusharpe.

Trafikale forhold – vejnettet er uegnet og farligt

Der anføres at det lokale vejnet er uegnet til tung trafik og vil medføre en forringet trafiksikkerhed og at der derfor bør udarbejdes en nærmere trafikundersøgelse. Der anføres også at der bør sættes begrænsninger for lastbiltrafikken fra råstofgraven.

Indledningsvist bemærker Region Nordjylland, at høringssvaret henviser til regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven. Her bemærkes det, at afgørelsen efter miljøvurderingsloven er blevet påklaget til miljø- og fødevareklagenævnet.

Region Nordjylland bemærker, at trafikale forhold ikke er en af de forhold som varetages under råstofloven. Regionen kan ikke regulere trafikken eller stille vilkår efter vejloven i en råstoftilladelse. Det bemærkes at det er Frederikshavn Kommune som træffer afgørelser efter vejloven, herunder om der kan meddeles en overkørseltilladelse.

Som Frederikshavn Kommune også har bemærket, så skal der søges om en overkørseltilladelse til råstofgraven ved Frederikshavn Kommune. Råstofindvinder Jesper Duus er indstillet på at søge om en overkørseltilladelse ved Frederikshavn Kommune, når der er meddelt en råstoftilladelse. Regionen meddeler ikke en igangsætningstilladelse til råstofindvindingen før Frederikshavn Kommune har meddelt en overkørseltilladelse. Jf. vilkår 2 skal der foreligge en tilladelse til vejadgang fra Frederikshavn Kommune før råstofindvindingen begynder.

Støv, driftstider og manglende kumulative effekter

I høringssvaret henvises der til at der kan forekomme støvgener for omkringboende i forbindelse med råstofindvindingen. Region Nordjylland bemærker her, at der er stillet vilkår om at virksomheden ikke må give til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.

Der henvises også til at driften af råstofgraven starter fra kl. 0600. Der henvises til at tidsrummet mellem kl. 06.00 – 07.00 betragtes som natperiode og at grænseværdien for støj her er 40 dB. Der anføres at grænseværdier for støj ikke kan overholdes i natperiode, hvor grænseværdien for støj er 40 dB. Der henvises også til, at der ikke er taget højde for at der kan være flere etaper i drift samtidigt med flere maskiner end angivet og at derfor kan forekomme mere støj end beregnet.

Regionen bemærker hertil, at der er udarbejdet en støjredegørelse, hvor der er redegjort for at grænseværdier for støj kan overholdes i både dags- og natperiode. Her bemærkes det, at der er stillet vilkår for driften af råstofgraven, herunder vilkår 20-22. Der må kun være drift indenfor de fastsatte driftstider, hvor grænseværdier for støj også skal overholdes. Jf. vilkår for driften er det kun udlevering af materiale, som må ske i natperioden. Sortering og gravearbejde er først tilladt fra kl. 07.00 (dagsperioden).

Ift. antal af maskiner og aktivitet i de forskellige etaper, så må der ikke anvendes flere maskiner end hvad der er redegjort for i støjredegørelsen. Råstofindvindingen vil ske løbende fra etape 1 til 3, hvorfor der kan være overlap med aktiviteter mellem de enkelte etaper, men antallet af maskiner (støjkilder) vil være det samme gennem hele råstofindvindingen. Jf. vilkår 52 i råstoftilladelsen må der anvendes 1 gummiged, 1 bulldozer og 1 tørsorteringsanlæg med grusharpe.

I høringssvaret anføres der også, at der er kumulative effekter afledt af råstofindvindingen. Der henvises her til regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven, hvor regionens vurderinger bestrides. Der anføres at råstofindvindingen giver anledning til flere forskellige påvirkninger, herunder støv, støj og trafik, som bør ses i kumulation med hinanden.

Regionen bemærker her at der er truffet afgørelse efter miljøvurderingsloven og at denne er blevet påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det bemærkes også at kumulation skal se ift. andre aktiviteter i området. Her har regionen vurderet, at der ikke er andre aktiviteter i området, som giver anledning til væsentlige kumulative påvirkninger. Herunder er det vurderet, at periodisk landbrugsdrift ikke giver anledning til væsentlige kumulative påvirkninger.

Landskabelige og planmæssige hensyn

I høringssvaret henvises der til at råstofindvindingen skal ske i et "særligt værdifuldt landskab" og "større uforstyrret landskab", som er udpeget i Frederikshavn Kommuneplan. Det anføres at råstofindvindingen er uforeneligt med de landskabelige udpegninger i kommuneplanen.

Regionen bemærker at råstofgraven vil blive efterbehandlet til jordbrugsformål, så arealet igen kan bruges til landbrug efter endt indvinding. Skråningerne vil blive tilpasset landskabet. Regionen har stillet vilkår om skråningsanlæggende for de efterbehandlede skrænter, jf. vilkår 24 – 26. Det er regionens vurdering at råstofgraven bliver efterbehandlet, så arealet vil være i overensstemmelse med retningslinjerne i Frederikshavn Kommuneplan for "særligt værdifuldt landskab" og "større uforstyrret landskab".

Regionen har i afgørelsen efter miljøvurderingsloven vurderet, at råstofindvindingen ikke er i strid med de landskabelige udpegninger i Kommuneplanen. Afgørelsen efter miljøvurderingsloven er påklaget til Miljø og Fødevareklagenævnet.

Manglende VVM-pligt trods væsentlige påvirkninger

I høringssvaret anføres det, at der er flere væsentlige påvirkninger og at der udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for projektet. Der henvises til, at sagen har været i høring flere gange, hvorfor der anføres at sagen er kompleks og at projektet dermed burde være underlagt VVM med fuld miljøvurdering. Der henvises til de tidligere anførte punkter i høringssvaret.

Region Nordjylland finder ikke, at der er kommet væsentlige nye oplysninger til sagen, som medfører at der kan meddeles afslag til den ansøgte råstofindvinding. Regionen bemærker også at der henvises til regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven. Det er regionens vurdering at råstofindvindingen ikke giver anledning til

væsentlige påvirkninger af natur og miljø. De afledte påvirkninger fra råstofindvindingen er lokalt afgrænset og velkendte for denne type projekter.

4.3.3 Ansøger

Udkast til tilladelse er d. 23. juni 2025 sendt i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19. Der er ikke indkommet bemærkninger fra ansøger.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 5 km vest for Dybvad og ca. 1,7 km nordøst for Brønden. Det ansøgte areal ligger i graveområde Skæve i Råstofplan 2024 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

5.1.1 Ressourcens omfang og kvalitet

Ifølge regionens råstofplan udgør graveområdet Skæve, samlet set en råstofressource på ca. 5,96 mio. m³. Ressourcen udgøres primært af fyld og bundsikring, men også af mindre fraktioner af betonsand og stabilgrus.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁶

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering. På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland meddelte d. 16. januar 2025 afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen blev samme dag offentliggjort på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer med 4 ugers klagefrist.

Region Nordjylland vurderede bl.a. at projektet ligger indenfor det udlagte graveområde Skæve, samt at projektet omhandler råstofindvinding på en dyrket mark, hvor der ikke graves under grundvandsspejlet. Efter regionens vurdering vil projektet ikke medfører væsentligt påvirkninger af miljøet, herunder grundvandsinteresser, landskab, beskyttet natur, mm. Regionen lagde også vægt på, at ansøger havde udarbejdet en støjredegørelse for projektet, som viser at grænseværdier for støj kan overholdes på naboejendomme.

5.3 Kommuneplan og lokalplan

I Kommuneplanen er der ingen særlige retningslinjer for råstofgrave. Der er en række retningslinjer for den matrikel, hvor projektet ligger på. Flere af retningslinjerne dækker ikke dog ikke selve projektområdet. Der er følgende retningslinjer i Kommuneplanen for arealet for råstofindvindingen:

- Særligt værdifulde landskaber
- Større, uforstyrrede landskaber
- Områder til flersidig anvendelse
- Skovrejsning uønsket

Råstofgraven ligger i et større område, som er udlagt som Særligt værdifuld landskab og Større, uforstyrret landskab.

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

De særligt værdifulde landskaber er bl.a. udpeget for at bevare oplevelsen af landskabet. De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for større byggeri, tekniske anlæg og skovrejsning, således landskabets vigtigste karakterer bevares.

De større, uforstyrrede landskaber er bl.a. udpeget for at bevare muligheden for at opleve et landskab, hvor der kun i begrænset omfang er større tekniske anlæg og byer. De større, uforstyrrede landskaber skal så vidt muligt friholdes for anlæg og støjkluder, som påvirker omgivelserne væsentligt.

Råstofgraven ligger også i et område, som er udlagt med flersidige anvendelser. I Områder med flersidige anvendelser skal der tages hensyn til mange forskellige interesser, herunder både samfundsmæssige og erhvervsmæssige. Der skal tages hensyn til både natur, miljø, landskab og erhverv.

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen og efterbehandlingen af råstofgraven tager de nødvendige hensyn til retningslinjerne i Frederikshavns Kommuneplan 2015. Dette begrundes bl.a. med at projektet ikke indebærer større teknisk anlæg eller byggeri, samt at støj i forbindelse med projektet er lokalt afgrænset og ikke påvirker omgivelserne væsentligt jf. den støjregulering, som er blevet udarbejdet i forbindelse med råstofansøgningen.

Arealet bestod af dyrket landbrugsjord inden råstofindvindingen. Efter endt råstofindvinding bliver arealet efterbehandlet tilbage til jordbrugsmæssige formål. Regionen vurderer derfor at råstofindvindingen ikke er i konflikt med natur og miljøhensyn, da arealanvendelsen vil være den samme efter endt råstofindvinding. Landskabeligt vil arealet dermed fremstå som landbrugsjord igen efter endt råstofindvinding.

Derudover ligger råstofgraven i graveområdet Skæve, som er udlagt i Region Nordjyllands Råstofplan 2024, hvorfor der må forventes at ske råstofindvinding indenfor graveområdet. De erhvervsmæssige og samfundsmæssige interesser i at kunne forsyne regionen med råstoffer vægter dermed også højt.

Der er ingen lokalplan for området.

5.4 Grundvand og overfladevand

5.4.1 Grundvand

Arealet for råstoftilladelsen ligger hverken i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) eller indenfor indvindingsopland til vandværk. Der er heller ikke boringsnære beskyttelsesområder, eller følsomme indvindingsoplande indenfor råstofgraven. Der er umiddelbart heller ingen indvindingsoplande eller OSD-områder omkring råstofgraven.

Det nærmeste OSD-område ligger ca. 2,9 km vest for råstofgraven, mens det nærmeste indvindingsopland ligger 3,4 km øst for råstofgraven og er til Dybvad Vandværk. Nærmeste nitratfølsomme indvindingsopland ligger ca. 3 km vest for råstofgraven. De nærmeste private vandboringer ca. 500 m sydvest (DGU.nr. 17.679) og 500 m sydøst (DGU.nr. 17.2009). Der desuden en sløjfet boring på matriklen, hvor råstofindvinding ligger.

Der er foretaget en grundvandspejling fra den sløjfede boring (DGU.nr. 17.1096), hvor grundvandspejlet ligger i kote 14,8 m DVR90. Ifølge GRUKOS grundvandspotentialerlinjer strømmer grundvandet i nordøstlig retning mod Voer Å.

Råstofindvinding giver generelt ikke anledning til forurening af grundvandet. Der kan være risiko for oliespild i forbindelse med tankning af maskiner, mm. Af hensyn til det terrænære grundvand, har regionen sat en række vilkår vedr. opbevaring og håndtering af olietanke, mm.

Efter endt råstofindvinding bliver arealet efterbehandlet til jordbrugsformål. I forbindelse med råstofindvinding bliver overjord og muldet aførmet og lagt i depot, hvorefter råstofferne bortgraves. Overjorden og mulden bliver efter endt råstofindvinding udlagt på arealet igen, således jorden kan dyrkes igen.

Regionen har ikke stillet vilkår om at der ikke må bruges gødning og pesticider efter endt råstofindvinding. Dette begrundes bl.a. med at råstofgraven ikke ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsopland. I forbindelse med råstofindvindingen bliver der bortgravet sand, grus og sten, hvorved der bliver kortere afstand til det terrænære grundvand. Sand, grus og sten udgør dog generelt ikke nogen særlig grundvandsbeskyttelse, da vand hurtigt passere igennem de grovere jordarter. Råstofindvindingen ændrer dermed ikke betydeligt på grundvandsbeskyttelsen af det terrænære grundvand i området. Dertil vurderes det at efterbehandlingen til jordbrugsformål ikke vil ændre på arealets evne til at binde og omsætte næringsstoffer og pesticider, da der sker en vis omsætning og nedbrydning i de øverste organiske jordlag.

5.4.1 Overfladevand

Voer Å, samt flere enge og mindre søer ligger omkring råstofgraven. Der indvindes eller udledes ikke vand i forbindelse med råstofindvindingen, hvorfor der ikke er risiko for påvirkninger af de omkringliggende enge, søer og vandløb. Der er sat vilkår om, at der ikke må graves nærmere end 2 meter over grundvandsspejlet.

5.4.2 Vandområdeplaner 2021-2027

Råstofgraven ligger indenfor tre regionale grundvandsforekomster. Det er grundvandsforekomsterne *Dkmj_1007_ks*, *Dkmj_979_ks* og *Dkmj_969_ks*. De er alle målsat til god kvantitativ og kemisk tilstand.

- *Dkmj_1007_ks* har et areal på 1668,4 km² og er i god kvantitativ tilstand, men i ringe kemisk tilstand. Årsagen til den manglende målopfyldelse er, at drikkevandsindvindingen er påvirket af nitrat og pesticider.
- *Dkmj_979_ks* har et areal på 953,7 km² og er i god kvantitativ tilstand, men i ringe kemisk tilstand. Årsagen til den manglende målopfyldelse er, at drikkevandet bliver påvirket af pesticider.
- *Dkmj_969_ks* har et areal på 654,69 km² og er i kvantitativ god tilstand, men i ringe kemisk tilstand. Årsagen til den manglende målopfyldelse er nitrat og pesticider.

I forbindelse med råstofindvindingen bliver der bortgravet sand, grus og sten over grundvandsspejlet. Der graves ned til 2 m over det terrænære grundvandsspejlet. Sand, grus og sten udgør dog generelt ikke nogen særlig grundvandsbeskyttelse, da vand hurtigt passere igennem de grovere jordarter. Råstofindvindingen reducerer dermed ikke betydeligt på grundvandsbeskyttelsen.

Drikkevand til vandværker hentes typisk fra de dybere grundvandsforekomster, hvor grundvandet typisk er bedre beskyttet af vandstandsende lerlag. Ifølge den Fælles Offentlige Hydrostratigrafisk Model (FOHM) og omkringliggende boreprofiler ligger der flere lerlag under bunden af råstofgraven og dermed over de dybere grundvandsmagasiner. Enkelte private vandboringer, kan i princippet hente vand fra det terrænære grundvand. De nærmeste private vandboringer ligger omkring 500 m opstrøms grundvandets strømningsretning.

Regionen vurderer, at hverken råstofindvindingen eller den efterfølgende efterbehandling til jordbrugsformål påvirker drikkevandsforekomsterne eller de regionale grundvandsforekomster. Der bliver hverken indvundet eller udledt vand i forbindelse med råstofindvindingen, ligesom der heller ikke graves under grundvandsspejlet. Dertil vurderes det at efterbehandlingen til jordbrugsformål ikke vil ændre på arealets evne til at binde og omsætte næringsstoffer og pesticider, da der sker en vis omsætning og nedbrydning i de øverste organiske jordlag.

Nærmeste målsatte vandløb er Voer Å, som ligger ca. 200 m nord for råstofgraven. Voer Å er målsat til både god økologisk og kemisk tilstand. Den samlede økologiske tilstand for Voer Å er god, mens den kemiske tilstand er ukendt.

Den nærmeste målsatte sø er Dybvad Sø, som ligger ca. 6 km øst for råstofgraven. Dybvad Sø er målsat til god økologisk og kemisk tilstand. Den økologiske tilstand er ringe, mens den kemiske tilstand er god. Den ringe økologiske tilstand skyldes bl.a. kvælstofs- og fosforindholdet.

Regionen vurderer, at hverken råstofindvindingen eller efterbehandlingen vil påvirke målsatte søer og vandløb. Dette begrundes bl.a. med at der ikke graves under grundvandsspejlet, ligesom der heller ikke udledes, eller indvindes vand i forbindelse med råstofindvindingen.

5.5 Natur og landskab

5.5.1 Beskyttet natur

Råstofgraven er etableret i det åbne land på en dyrket mark. Omkring råstofgraven ligger der flere dyrkede marker. Nord for råstofgraven ligger der flere naturarealer, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder et overdrev som grænser op til råstofgraven. Der ligger også flere enge, samt et beskyttet vandløb (Voer Å) nord for råstofgraven.

Der er sat vilkår om, at der ikke må graves nærmere end 10 m fra beskyttet natur, herunder overdrevet. Ligeledes må der heller ikke graves under grundvandsspejlet, hvorfor der ikke sker ændringer af hydrologien på de omkringliggende naturarealer. Med de fastsatte vilkår, er det regionens vurdering, at de omkringliggende naturarealer ikke bliver påvirket af råstofindvindingen.

5.5.2 Fredede fortidsminder, mm

Råstofgraven ligger ikke indenfor nogen beskyttelseslinjer, herunder skovbygge-, å-beskyttelses-, eller søbeskyttelseslinje. Der ligger heller ingen fredede fortidsminder, som afkaster beskyttelseslinjer ind over råstofgraven. De nærmeste beskyttede sten- og jorddiger ligger ca. 250 m nord og ca. 200 m vest for råstofgraven. Råstofgraven er heller ikke omfattet af strandbeskyttelse eller klitfredning.

Det nærmeste fredede område er Skæve Kirke og Nymølle Bæk, som ligger henholdsvis ca. 2,5 km øst og ca. 2 km nordvest for råstofgraven.

5.5.3 Landskab

Arealet for råstofindvindingen ligger i et område der er udpeget i Kommuneplanen, som særligt værdifuldt landskab og større, uforstyrret landskab. De omkringliggende arealer til råstofgraven består primært af dyrkede marker og læhegn. Efter endt råstofindvinding vil råstofgraven blive reetableret tilbage til landbrugsjord, som passer ind med det omkringliggende landskab. Den nordlige del af råstofgraven grænser op til et overdrev som skråner ned mod Voer Å. Der er sat vilkår om, at der skal holdes 10 m afstand til overdrevet, hvorfor højderyggen bevares og den visuelle oplevelse af naturen omkring Voer Å forbliver uberørt.

Der er sat vilkår om, at der efterbehandles med en blød skråning, ikke stejlere end 1:5 op mod overdrevet mod nord. Vilkåret er stillet af hensyn til landskabet, så der ikke opstår en vold i landskabet. Der er sat vilkår om at skrænterne mod øst kan efterbehandles til natur med en varierende hældning 1:2 – 1:4, uden udlægelse af muld. Dette vilkår er sat af landskabeligt hensyn, samt en bedre udnyttelse af ressourcen. Her er der bl.a. lagt vægt på, at natur kan passe ind med beplantningen langs den østlige del af råstofgraven.

Øvrige skrænter skal efterbehandles ikke stejler end 1:6 af dyrkningsmæssige og landskabelige hensyn. Her er der bl.a. er lagt vægt på at der etableres bløde skråninger, hvor der kan køre landbrugsmaskiner efter endt råstofindvinding.

5.5.4 Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000 område er "Nymølle Bæk og Nejsum Hede", som ligger ca. 2 km nordvest for råstofgraven. Udpegningsgrundlaget er følgende:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 217		
Naturtyper:	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Nymølle Bæk og Nejsum Hede er primært karakteriseret ved elle- og askeskov, samt hede og overdrev på skrænterne i det kuperede landskab. Mindre dele af området består af rigkær og vandløb. Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper, herunder forekomsterne af Bøg på mor, Elle- og askeskov, Surt overdrev og Enekrat. Det uregulerede vandløb udgør et vigtigt levested for bæklampret og odder. De lysåbne naturtyper er primært truet af tilgroning. Tilgroning skyldes formentlig enten eutrofiering og / eller manglende drift / pleje i form af afgræsning eller slåning. Forekomst af invasive arter er også medvirkende til en negativ udvikling for de lysåbne naturtyper.

Skovnaturtyperne består af "Bøg på mor" og "Elle- og askeskov". Bøg på mor findes på de højere tørre arealer, mens elle- og askeskoven findes i bunden af ådalen. Tilstanden af skovnaturtyperne er primært målt ved dødt ved, huller i træerne, antallet af store træer og hydrologien.

Ifølge den reviderede basisanalyse for området (2022-2027) er hovedparten af de lysåbne naturtyper i moderat naturtilstand med begyndende problemer med tilgroning. For skovnaturtyperne vurderes det at strukturparametrene er stabile eller i fremgang. Området vurderes at have gode forudsætninger for en stabil bestand af bæklampret og odder.

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen ikke påvirker Nymølle Bæk og Nejsum Hede, eller andre Natura 2000 områder negativt. Dette begrundes med at der ikke graves under grundvandsspejlet, hvorfor hydrologien ikke påvirkes. Ligeledes bliver der ikke udledt spildevand eller anvendt gødning i forbindelse med råstofindvindingen, hvorfor det vurderes at der ikke er nogen påvirkninger af vandløb eller lysåbne naturtyper. Regionen vurderer, at arterne på udpegningsgrundlaget heller ikke påvirkes, da de er tilknyttet vandløbet og at råstofindvindingen ikke påvirker hydrologien.

5.5.5 Bilag IV-arter

Region Nordjylland har foretaget opslag på arter.dk for at afgrænse hvilke bilag IV-arter der er registreret i området omkring råstofgraven. Der er ikke registreret bilag IV-arter på arealet for råstofindvindingen. De nærmeste registreringer af bilag IV-arter er odder, spidssnudet frø og markfirben.

I forbindelse med ansøgningen om råstofindvinding foretog regionen en indledende besigtigelse af arealet. Arealet for råstofindvindingen blev besigtiget d. 4. november 2022, hvor arealet blev gennemgået for potenti-

elle levesteder for bilag IV-arter. Regionen vurderer på baggrund af besigtigelsen, at arealet for råstofindvindingen ikke rummer egnede yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, da arealet udelukkende består af dyrket mark.

Omkring arealet for råstofindvindingen ligger der flere arealer, herunder overdrev, eng, sø og træer, hvor der potentielt kan forekomme bilag IV-arter.

Markfirben er registreret på et overdrev ca. 3 km nordvest for råstofgraven. Råstofgraven grænser op til et overdrev mod nord, hvor der potentielt også kan findes markfirben.

Markfirben er knyttet til tørre lysåbne områder med urter og soleksponeret løst sand, som f.eks. heder, overdrev, klitter, jorddiger og råstofgrave. Arealet for råstofindvindingen består udelukkende af markjord i omdrift og opfylder derfor ikke de kerneelementer som kendetegner markfirben-habitater.

Regionen vurderer derfor, at der ikke er yngle- og rasteområde for markfirben på arealet for råstofindvindingen.

Regionen vurderer også, at en evt. forekomst af markfirben på det tilgrænsende overdrev heller ikke bliver påvirket af råstofindvindingen. Dette begrundes bl.a. med at markfirben også anvender menneskeskabte habitater, som f.eks. råstofgrave, mm og tolerer derfor en vis grad af forstyrrelse.

Odder er registreret ca. 1300 m sydøst for råstofgraven i Voer Å. Odder må dog forventes at kunne findes i andre dele af Voer Å, som løber ca. 200 m nord for arealet for råstofindvindingen. Odderen kan vandre en del rundt i landskabet og kan også træffes udenfor å-systemet. Marker og grusgrave udgør generelt ikke et egnet levested for odder.

Spidssnudet frø er registreret i et vandhul ca. 2,5 km øst for råstofgraven. Spidssnudet frø er knyttet til fugtige naturområder, som f.eks. enge og moser der ligger i sammenhæng med mindre vandhuller og søer uden fisk. Regionen kan ikke afvise, at der kan forekomme spidssnudet frø i nærområdet, herunder engene og søerne.

Der er umiddelbart ikke registreret flagermus i nærområdet, men regionen kan ikke afvise, at der kan forekomme flagermus omkring Voer Å eller omkringliggende træbeplantninger. Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen ikke påvirker arter af flagermus, da der ikke skal fældes træer i forbindelse med råstofindvindingen.

Regionen vurderer, at råstofindvindingen ikke påvirker yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Dette begrundes bl.a. med at råstofindvindingen hverken direkte eller indirekte påvirker potentielt egnede levesteder for bilag IV-arter. Der graves ikke under grundvandsspejlet og der indvindes, eller udledes ikke vand i forbindelse med råstofindvindingen. Der er sat vilkår om at der ikke må graves indenfor 10 m af beskyttet natur, herunder det overdrev, som grænser op til råstofgraven mod nord.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtrykniveau, Lr. Der er med ansøgningen indsendt en beregning om støj fra råstofgraven.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om støjdæmpning bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen.

Det indgår i vurderingen, at der er udarbejdet en støjregdegørelse for projektet, som viser at Miljøstyrelsens grænseværdier for støj kan overholdes. Støjregdegørelsen er baseret på, at driften i råstofgraven starter i natperioden kl. 06.00 – 07.00, hvor lastbiler bliver læsset med råstoffer af en gummihjullæsser. Sortering af råstoffer med powerscreen og gravearbejde starter først fra kl. 0700. Støjregdegørelsen viser, at grænseværdierne for støj kan overholdes for enkeltboliger i det åbne land (sidestilles med områdetype 3), uden etablering af støjvolde. Grænseværdier for områdetype 3 kan ses i tabel 2.

Af hensyn til, at nærmeste nabo mod vest, er der sat vilkår om at der skal etableres en jordvold langs skellet mod vest. Her er der bl.a. lagt vægt på, at nabo driver en B&B som sideerhverv, samt at ansøger selv har søgt om at etablere en jordvold af hensyn til naboen. Ansøger har også søgt om at etablere en jordvold langs det sydvestlige del af råstofgraven, ud mod Blåkildevej. Der er ikke sat vilkår om, at der skal etableres en jordvold ud mod Blåkildevej, da der ikke ligger nogen boliger overfor råstofgraven, samt at støjregdegørelsen viser grænseværdier for støj kan overholdes. Der er sat vilkår om at der kan etableres jordvolde.

5.6.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.6.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinding skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.6.4 Trafik

I løbet af råstofindvindingen vil der komme lastbiler til og fra råstofgraven. Antallet af lastbiler vil variere med efterspørgslen på råstoffer til bygge og anlægsprojekter. Råstofgraven vil være med til at forsyne Vendsyssel med råstoffer til diverse projekter. Der er tilladelse til at indvinde 75.000 m³ sand, grus og sten om året over en 10-årig periode.

Med en årlig indvindingsmængde på 75.000 m³ sand, grus og sten, vil der i gennemsnit køre ca. 17 fyldte lastbiler fra råstofgraven om dagen.

Dette er baseret på følgende eksempel af gennemsnitlig daglig transport fra grusgrav ved en årlig indvinding på 75.000 m³ og transport med lastvognstrailer, fordelt på ca. 220 arbejdsdage om året. En lastbil med fuld last, kan transportere 20 kubikmeter sand, grus og sten, svarende til 32 tons. Det betyder, at der kører ca. 17 tomme lastbiler til råstofgraven, og der kører ca. 17 lastbiler fra graven med læs.

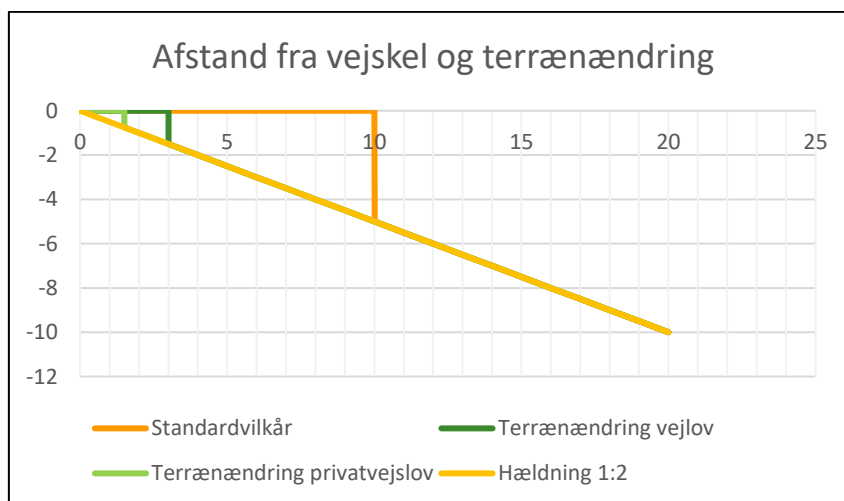
$$\frac{75.000 \text{ kbm pr år}}{220 \text{ dage} * 20 \text{ kbm}} = 17 \text{ pr. dag.}$$

I forhold til trafik bemærkes det, at trafikale hensyn ikke indgår, som et af de hensyn der skal varetages efter råstoflovens § 3. Der kan således ikke i en råstoftilladelse stilles vilkår, der regulerer kørsel udenfor råstofgraveområdet, men alene vilkår der regulerer den interne trafik i råstofgraven. Spørgsmålet om f.eks. belastning af det lokale vejnet afgøres af de relevante vejmyndigheder, mens trafiksikkerhed og færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

5.6.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal og indenfor 1,5 m fra en privat vejs areal jf. vejlovens § 73 stk. 3 og privatvejslovens § 36 stk. 2.

Yderligere kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.7 Efterbehandling

I forbindelse med råstofansøgningen har indvinder indsendt to udkast til efterbehandlingsplaner for råstofgraven. Det ene udkast er baseret på, at der tilføres uforurenet jord til råstofgraven, således terrænet bliver genopbygget til den oprindelige kote. Det andet udkast er baseret på at der ikke tilføres jord til råstofgraven. I begge tilfælde er der søgt om efterbehandling til jordbrugsmæssigt formål.

Region Nordjylland vurderer, at hvis arealet skal kunne dyrkes igen efter endt råstofindvinding, skal skråningerne overordnet efterbehandles med anlæg ikke stejlere end 1:6. Regionen vurderer dog at skrænter langs beplantningen mod øst kan efterbehandles til natur uden udlæggelse af muld, med varieret anlæg 1:2 – 1:4. Bl.a. for at udnytte ressourcen bedre, men af landskabelige hensyn kan alle skrænter ikke efterbehandles 1:2. Af landskabelige hensyn skal den nordlige skrænt op mod overdrevet efterbehandles med anlæg på minimum 1:5, således der ikke opstår en vold i landskabet.

5.8 Afvejning efter råstoflovens § 3

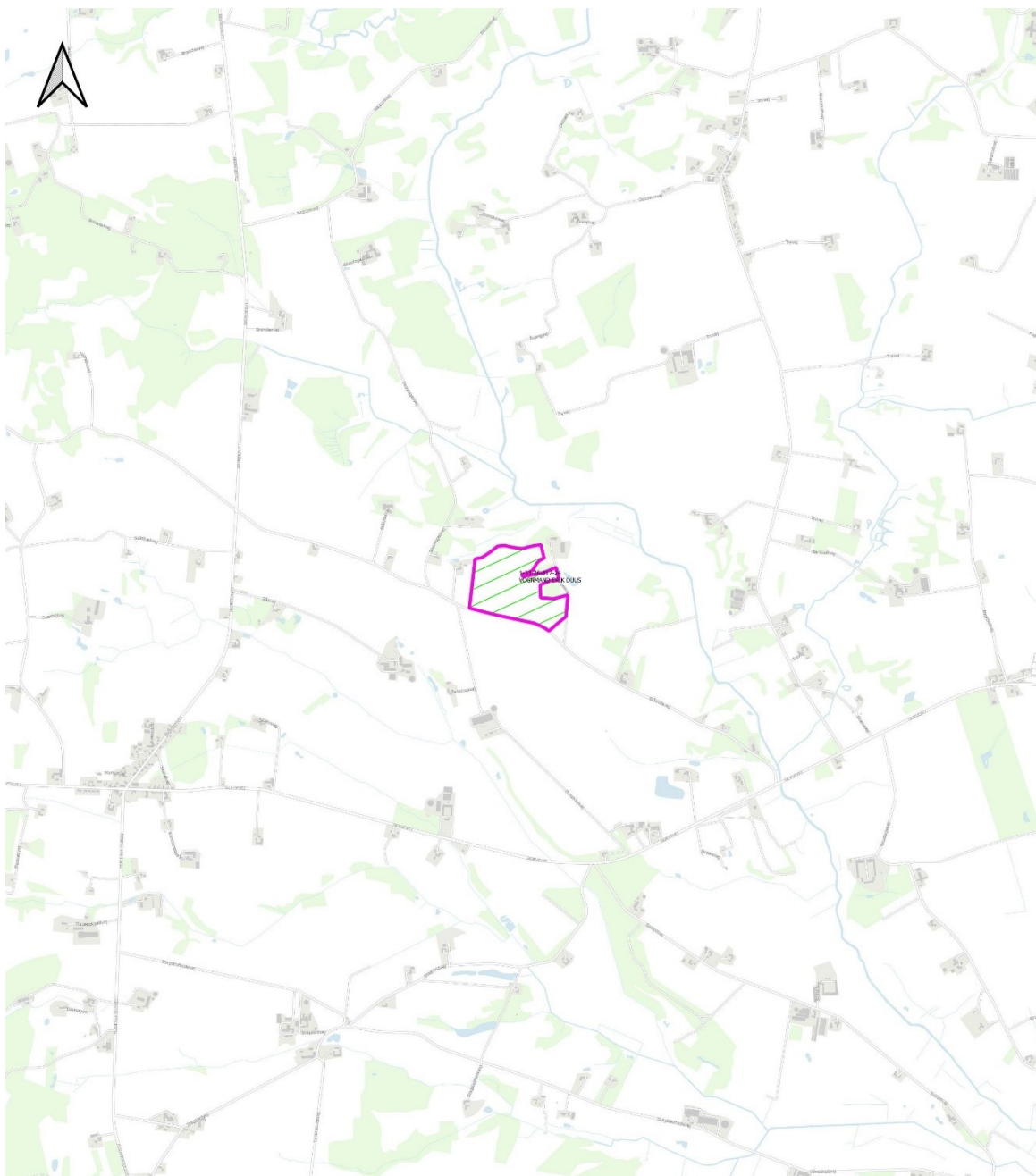
Region Nordjylland har afvejnet projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

I denne sag er der lagt vægt på, at råstofgraven ligger i graveområdet Skæve og er placeret i det åbne land. Råstofgraven er etableret på en dyrket mark, hvor der skal indvindes råstoffer over grundvandsspejlet. Der er ingen direkte konflikter ift. naturbeskyttelse, miljøbeskyttelse og vandforsyning. Der er heller ingen konflikter ift. arkæologiske, geologiske interesser, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

Der er også lagt vægt på, at der er udarbejdet en støjredegørelse, som viser at grænseværdier for støj kan overholdes, samt at der etableres jordvolde op mod nærmeste nabo for yderligere at reducere støj. Der er med efterbehandlingen af råstofgraven taget hensyn til de landskabelige værdier i området.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:25.000

Tegnforklaring

Tilladt indvindingsareal på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve

Jour.nr.: 2022-034134 / 1-33-76-817-24		
Kort:	Oversigt	Bilag: A
Målforhold: 1:25.000		
Udf. af: CSC / Region Nordjylland		
Dato:	10-04-2025	Rev.:

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:5000**Tegnforklaring**

Tilladt indvindingsareal på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve
Jordvold langs skellet mod vest
Matrikelskel

Jour.nr.: 2022-034134 / 1-33-76-817-24	
Kort: Detail	Bilag: B
Målforhold: 1:4.000	
Udf. af: CSC / Region Nordjylland	
Dato: 10-04-2025	Rev.:

Matrikelkort, Kort10, FOT-ortofotos ©
Geodatastyrelsen, DDO © COWI.

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af d. 12. september 2025 til indvinding af sand, grus og sten på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve i Frederikshavn Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser for efterbehandlingen i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven¹⁷.

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at råstofgraven efterbehandles til jordbrugsmæssigt formål med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest d. 12. september 2035
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest d. 12. september 2036
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst på matr.nr. 15a Den Mellemste Del, Skæve i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven.

Region Nordjylland

Aalborg d. 12. september 2025

Casper S Conradsen

Råstofsagsbehandler

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 om råstoffer.

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, medmindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland orienterer indvinder om hvornår og hvordan indberetningen skal foretages. Region Nordjylland sender den samlede indberetning til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder er forpligtet til at betale en afgift til staten for hver m³ råstof der indvindes.

Indvinder skal lade sig registrere for råstofafgift hos told- og skatteforvaltningen. Registreringen sker gennem Erhvervsstyrelsen, www.virk.dk

Indvinderen skal med udgangen af hvert kvartal senest den 15. i efterfølgende måned, angive og betale råstofafgiften til told- og skatteforvaltningen. Læs mere i affalds- og råstofafgiftsloven¹⁸.

Region Nordjylland sender en kopi af råstoftilladelsen til Skat.

13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Tilførsel af jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, medmindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende,

¹⁸ Lovbekendtgørelse nr. 14 af 10. januar 2023 om afgift af affald og råstoffer

der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Vendsyssel Historiske Museum

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.
23. Digesvalereder må ikke ødelægges i perioden fra 1. april til 31. august.

Tilladelse til erhvervsmæssig
råstofindvinding af sand, grus og
sten

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst